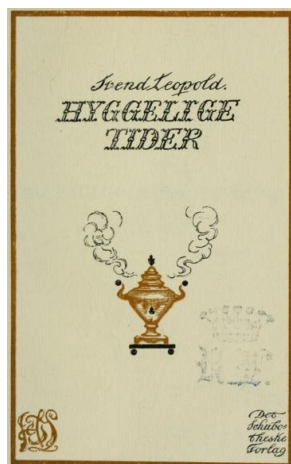

HYGGELIGE TIDER

Svend Leopold.

HYGGELIGE TIDER

Det Schuboeske Forlag.

Forord til den elektroniske udgave

Dette odaterede verk fra 1898 af **Svend Leopold** (1874-1942) er digitalisert i marts 2011 fra University of Toronto - Robarts Library af Internet Archive og tilpasset for Projekt Runeberg i oktober 2015 af Ralph E.

Dette verk kan læses som en bog med farve paa Internet Archive.

HYGGELIG-E

TIDERcA'enxCjCevféxr&t-.

HYGGELIGE TIDER

\

FRU PAULINE HIRSCHSPRUNG

TILEGNETAFTENTURAftenen var saa smuk.

Den lokkede med hundrede fine skælvende Lyde derude i Alléernes lyse Bladhang", i Tjørnenes hvide Blomsterslør, med hundrede lunefulde Farver, gule Strejf hen over en Gavl, røde Blink i en aabenstaaende Bude, urolige Lyskapricer, thi det var jo en Aften i Maj.

De unge i Stuen kunde umulig sidde inde, det kribledet ligefrem i dem. HavdeThemaskinen ikke staaet dér og snurret saa søvndyssende, og havde Professorindens Øjne ikke været saa ualmindelig strenge i Blikket, ja saa var de da saa vist løbne af Sted allerede Klokken seks, men nu maatte de pænt sidde inde og give deres Besyv med i den adstadigste Konversation, thi Biskoppen og gamle Professor havde talt sig op til en Ordrigdom, og det baade om det fordærveligt nye, der var oppe i Tiden, om Liberalisme og de Boeskilde Stænder.

Og det skulde kaldes ungt Selskab!

i*4

De unge Piger sad midt i den rummelige Havestue omkring det runde Mahognibord, og de hækledede og de filerede, og der var et allerkæreste Træk af gammelklog Fornuft omkring deres let tilspidsede Læber, en nydelig Sathed i deres lidt for ranke Holdning, man skulde saamænd tro, at det var en Samling unge nygifte Madamer, og saa var det den grønneste Ungdommelighed, Forlibelse i Hjærterne, Valsefornemmelser i Fødderne.

De unge Mænd stod, i Klynge og lyttede til som Alvorsmænd, Hagerne trak sig en Smule statsbekymrede ind ovenover de elegant bundne Halsbind, i de tankefuldeste Statsmandsøjne slumrede hundrede Stænderforslag, højre Haand indenfor den flunkende hvide Vest; naar de unge Piger kiggede op fra deres Hækletøjer, følte de sig en Smule benauede over al den megen mandige Alvor derhenne ved Vinduerne.

De to gamle Herrer sad dér paa Vindues-forhøjningen i de brede Armstole og talte vægtigt og uskaansomt om de nye Tiders Kultur, disse Tider, der slet ikke lignede hine gode, gamle gyldne Dage, da Hs. Højærværdighed og Hs. Høj-* lærthed var unge og rørige.

Men saa var der én af de unge Piger, der⁵

kora til at gabe og det ganske forskrækkeligt, saa der blev en Latter i den tyste Stue, der trak alle med sig.

Det var naturligvis Jette.

Stændervrøvlet druknede haablost i denne respektløse Latter, man tog en frygtelig Hævn over Stilheden og Kedsommeligheden, og saa vilde man røre sig en Smule, løbe Aftentur før Thetid.

Kandidaten, Husets lige hjemvendte Søn, der før var sin dybsindige Faders dybsindige Søn, var kaad som en Skoledreng, han havde kedet sig umaadeligt, og nu tik Jette sig en Wienervals fordi hun havde gabet, saa Biskoppen med stille men velvillig Bebrejdelse maatte sige til den lidt forlegne Professor:

»Den Ungdom nuomstunder, min gode Professor, er ganske renonce paa Fornuft«.

Jette rystede sig som en forkrøllet Kattekillen efter den Vals; hun kunde godt have taget en Galop ovenpaa, saa oplagt var hun bleven.

»Themaskinen er paa Bordet«, sagde Professorinden, og det begyndte allerede saa smaat at trimle ind med ældre Damer fra Sidestuerne, ældre Damer, der krogede af Sted i sort Silke⁶

med umaadelige Strikketøjer i de visne Hænder. Og til allersidst kom en ung, sj'gelig udseende Pige ind, hun haltede stærkt, og syntes en Smule genert over sin Legemsfejl.

Straks satte hun sig hen i Sofaen og samlede den folderige Kjole om sig, saa saa' hun med et Par mørke sky Øjne ud over den støjende Forsamling; saa' hastigt fra den ene til den anden, og der kom et bedrøvet resigneret Udtryk i hendes blege Ansigt.

Det var Professorens forældreløse Broderdatter, der var i Huset til Selskab, til Nytte, til lidt af alt, helst til alt muligt. Hun hørte til Familien, naturligvis, Professorinden havde én Tjenestepige mindre siden den gode Eline var kommen; den gode Eline gled saa ganske stilfærdigt ned paa den bortfjernede Marens Plads, gled roligt og jævnt, uden Løn, uden Tak.

Jette feg til Sofaen for at kysse den stakkels Eline, der sad dér og krob helt sammen; helst havde hun kysset Kandidaten paa hans smukke Mund, nu maatte det blive Kandidatens halte Cousine, saa blev Kysset dog ligesom i Familien.

Og de unge Piger samlede sig i Kreds foran Sofaen med hinanden om Livet, spurgte deltagende og saa' deltagende ud.⁷

Herrerne gik afsides for at studere store Familieportrætter; den halte Broderdatter var dog virkelig ogsaa altid i Vejen, naar der var ungt Selskab hos Professorens; man kunde ikke godt danse, det kunde smerte hendes

Følelser, hun sad dér og fyldte ligesom hele Stuen med en kold Luftning, man frøs i hendes Nærhed, det var højst ubehageligt med denne Isjomfru.

Og saa var Kandidaten paa én Gang bleven som helt forandret; stum og alvorlig stod han ved Vinduet og lod slet ikke til at ænse, at Konferentsraad Jacobis n3rdelige Jane og Rektor Basses endnu nydeligere Vilhelmine summede om ham som forelskede Fluier, summede og brummede i rødt Zephyr og i blaat Zeph}7r, uden den allerbitterste Tak for deres elskværdige Summeri.

Hele Stuen var saa underlig stille, og saa gik man til Bords.

Munterheden havde faaet en Skylle, og det var grumme kedsommeligt.

Men bagefter vilde man paa Aftentur, saa skulde Gækken rigtig slaas løs.

De af de unge Piger, der ikke var forlovede, som Jette, Jane og Vilhelmine sad og tænkte paa den nydelige Eline, Eline, der var bleven8

nydelig, siden hun var kommen til Skade paa den Trappestige i Fjor, og altsaa nu var uskadelig. Thi at der havde været noget mellem hende og Fætteren, det var udenfor al Tvivl, en ret alvorlig Forlibelse endogsaa, men det havde nok ikke passet i Professorindens Kram, og saa blev den altfor forelskede Søn sendt paa Studierejse til tyske Universiteter for at glemme.

Og alle unge Piger havde sværmet og drømt om Professorens sjælden smukke og højt begavede Søn, der nu var ude i det Tyske for at studere og — ja, man vidste nok hvad.

Man gjorde sig Haab saadan ganske i Stilhed; bad Professorinden hilse, i Spøg selvfølgelig, naar hun skrev ned til ham, og Professorinden hilste saa, naturligvis, men gav en ret stram Sidebemærkning om den altfor elskværdige lille Jomfru.

Den stramme Frue havde vist store Planer for med sin omsværmede Søn.

Ja, saa var det jo, at det kedelige Uheld skete med Eline. Herregud da ogsaa med det Pigebarn, at hun ikke kunde holde Balancen paa den Trappestige, da hun pudsede Sals-vinduerne foroven.

Hun gik med romantiske Griller i Hovedet9

det var Sagen; det var slet ikke sandt, at Trappestigen havde været mør i Sammenføjningen; Professorinden vilde sandeligen nok bede sig fritaget for Folkensnak, hun havde sin Samvittighed fri, men Malheuren skete jo, og der blev et Hus.

Hun kunde ikke godt taale længer at tænke paa den græsselige Tid, det havde været for hende, hun fik let sin slemme Migraine og maatte ligge; alt var bleven gjort for den stakkels Eline, Læger og Bandager, Gips og Draaber, det havde kostet, det talte nok ingen om; Professoren havde ikke røget Eftermiddagspipe hele det sidste Aar, det var Opofrelse nok, skulde man mene.

Kandidaten fik et langt Brev, moderligt Brev paa seksten Sider.

Det glædede Professorinden, da Svaret kom, at Tonen var saa mandig, uden Spor af Sentimentalitet, men hendes skarpe Øjne kunde dog umulig undgaa at lægge Mærke til halvt udvidskede Spor af Taarer hist og her mellem Linjerne.

Et Moderøje kan se alt; men et Moderhjärte kan bortforklare alt det, hun ikke ønsker at se, og saa blev Taarernes Spor til Begndraabers Stænk.10

Det regnede nemlig saa stærkt i Tyskland i det Aar, særlig omkring Heidelberg, hvor Søn-nen var, og saa var nu den Historie med Eline velsagtens gaaet i Glemmebogen. Hun havde straks i Gaar mærket det paa ham, da han kom.

Længe, altfor længe dvælede man over The-kopperne.

Røde Strejf løb hen over Væggene, Rammerne luede stærkt, Fuglene kvidrede i Ahornen udenfor Havestuens Dør, Tale og Latter fra Veje og Stier derude lød dæmpet ind, der var saa mange unge Mennesker udenfor Volden i Aften, hør, hvor de lo, hvor de sang.

Professoren talte ustandseligt, om de store Længsler og de store Følelser, der ikke kendtes mere hos de unge, om Hjærtets Armod og Sindets Stupiditet, der var kommen i Stedet, men, som sagt, det var denne saakaldte offentlige, liberale Mening, der var Skyld i Malheuren, Journalerne, der redigeredes af Mænd af tvetydig Character, Vaudevilleerne der ødelagde al god Smag; det var en Vaudevilletid, man levede i, dermed var alt sagt.

Da nu ogsaa Professorinden efter The skulde have sig en Disput om Lamartine, som hun¹¹

alligevel ikke forstod, saa blev Klokken syv, ja otte, men saa kunde Ungdommen da heller ikke holde det ud længere.

Én efter én forsvandt de ud i Entréen, én efter et Lommetørklæde, en anden efter en Hæklenaar; man var saa husvant hos de gamle; Jette var naturligvis den første, der listede af, saa den unge Greve ovre fra Søro, saa Jane, der vilde se, hvor Jette blev af, og Vilhelmine, der vilde se, hvor Jane blev af. Tilsidst var de der alle, selv Assessoren, der dog ellers var den fornuftige, men Herregud, denne Foraars-tid, selv en Kollegieassessor i Trediverne kan gaa hen og glemme sine Kancelliskrivelser og faa urolige Fornemmelser i Maj Maaned.

Hatte og Stokke listedes ned fra Knagerne, de unge Piger kastede lette Shawls om de nydelige Skuldre, et lille flygtigt Kig i Spejlet, en gratiøs Retten paa Frisuren, en fin ordnende Haandbevægelse hen over en Blonde, der var krøllet, hen over en Pibestrimmel, der struttete — væk var de.

Kandidaten var igen kommen i Humør, lod det til; han gav Ordren. En hurtig Tur ud gennem Østerallé, over Fælleden til Vibenshus og hjem omkring Søerne.¹²

Han var Lyset, hvorom Mollene sværmede, en forceret Lystighed var over ham, han svingede med Stokken, og saa satte man sig i Bevægelse.

Greven og Assessoren var i Spidsen; de var begge to forlovede, der var ingen der reves om de Herrer. Saa kom Jette, Jane og Vilhelmine, der svævede af Sted med Armene om Livet paa hinanden, et Brus af hvidt og blaat og rodt, et Lysglimt hen over en ung Nakke, en hvid Haand, der drog Kjolen lidt sammen for Aftenduggen, en smal Vrist bag en stram Silkestrømpe; var det nu ikke som om Gratiene var paa Aftenpromenade.

Hvor der var mange ude og spasere i Aften.

Dér kom et Selskab fra Skoven med Barnevognen fuld af tomme Madkurve; Fatter slæbte paa Ungen, der sov sødeligt. Dér rullede en holstensk Vogn ad Byen til, glade Studiosi svingede med Stokke og Lommetørklæder; en Skovshovedkone hvinede midt i Mylderet; man knnde tydelig høre paa Skriget hvor glad Konen egentlig var over at blive karesseret og kildret af de dannede unge Mennesker.

Dér paa Stien gik to elskende, to Sjæle, én Tanke.¹³

Han snakkede højlydt op om Gutzkows respektløse og forargerlige »Wally« og om det unge Tysklands Literatur, og hun bildte ham ind, at hun forstod ham og saa' beundrende op paa ham, saa saa' han pludselig ned paa hende; Blikket var ømt, Hjerterne forstod hinanden, Hænderne fandt hinanden; havde Mama ikke været lige i Hælene, havde Læberne sikkert ogsaa fundet hinanden; det var jo lige i Begyndelsen af Maj.

Vejrmøllerne ved Farimagsvejen var gaaet i Staa, saa aftenstille var det; Folk stod i Lythusene omkring Søerne og nød den velsignede Natur efter Thetid; en Baad kom langsomt glidende ind imod Breden, en hvidklædt Dame, der sad ved Boret, sang med blid, sentimental Bøst den Bomance af Donizettis »Elisire d'amore«, som nu gik hele Byen over.

Elisire d'amore!

Hvor to var sammen blev de nynnede, disse smægtende Melodier, fulde af øm Længsel og Elskovsanelser; i Enrum kvidredes de frem, i Selskab sang man dem firstemmigt.

Mangen en ung Pige, der dog ellers gjaldt for at være solid, listede sig i Smug til at skrive saadan en kælen Strofe ind i en Stambogs lyse-14

røde Blade, mangen en ung Mand, der drev omkring udenfor Voldene med et altfor stort Hjærte, ristede med sin Stok disse blide Vers i den sorte Vaarjord, og det hørte dog slet ikke til den dannede Tone at være saa følsom i Gemyttet; men i Maj Maaned kunde forunderligt nok selv en Pige af vakker Familie og med fortræffelige Egenskaber faa ligesom en Slags Flygtighed i sin ellers saa satte Character, og alt det var ene og alene Melodierne af Elisire d'amore Sk)rlid i.

Og der var nu i Aften en ung Mand, til hvis Hjærte denne stille og blide Melodi naaede, som et Ekko fra en svunden Dag, en mild Erindring om lykkelige Timer.

Sangen derude fra den stille Sø naaede ind til Breden, greb ham dybt og sælsomt; en besynderlig Ængstelse vaagnede dybt inde fuld af klagende Bebrejdelser.

At du kunde glemme, hvor var det muligt, at du kunde glemme!

Thi ogsaa hun, der gaar derhjemme i din Moders Hus, har sunget denne Sang for dig, hin Foraarsaften, da du sagde saa mange gode og fine Ord i Tusmørkets drømmende Time.15

Og han vendte pludselig om, næsten løb tilbage gennem Alléen.

Alle de unge lo og støjede forude.

De tre Gratier, Jette, Jane og Vilhelmine, talte ikke sammen, de nynnede sammen, tæt-omslyngede gik de her i Østerallé og nynnede, altfor lykkelige til at kunne tale.

Hver havde sin Hemmelighed at glædes over, en sød Hemmelighed, der ikke kunde betroes til Veninderne.

Jette havde »et Haandtryk« at tænke over, Jane »et Blik« og Vilhelmine »et Ord«. Og de mistænkte ikke hverandre; hver syntes naturligvis, at det var utænkeligt, at »han« kunde foretrække nogen anden for »hende«; de søgte tværtimod sammen, og de smaa Hjærters ømme Melodier slyngede sig sammen til Sange uden Ord, hemmelighedsfuld Nynnen; en melodios Virak til den skælmske Gud.

Blomsterne duftede, en Blomsterungdom, Bladene duftede, nylig udfoldede paa spæde Stilke, Tusindfryd stod som hvide Stænk paa de grønne Marker, og Løvetanden var der med sin talrige Familie langs Grøfter og hasselovergroede Gærder, overalt stå den sit lysegule16

Hoved op; Nælderne stod i Klynge og strittede med de finttakkede Blade, der saa' ud, som om de slet ikke kunde brænde endnu, fysegrønne og uskyldige uden Kendskab til deres egen farlige Natur stod de op ad Plankeværkerne og saa' paa de nete Foraarsblomster, der sad i Græsset og saa' artige ud.

De var allesammen Foraarets Børn.

Ved Trianglen slog man Gækken løs.

I Sværm gik det ind over Fælleden; Greven slog Vejrmøller, Assessoren gik paa Kofangst, én sprang over Grøfter, en anden stod paa Hovedet. Gratierne var skilte, de havde Valsefornemmelser i Fødderne, og Fælleden var altfor indbydende til en lille Solo; den laa dér i Aftensol, gyldengrøn og skinnende, rammet ind til alle Sider af kuplede Allétræer; de mod Vest tegnede sig sorte mod den røde Himmel.

Jane og Vilhelmine dansede Tyrolervals, saa det forelskede Zephyr stod som Foraarsskyer om Ørene paa dem; den smaa Jette svang sig med Gratie foran en rød Ko, der laa og tyggede Drøv og saa' forbløffet ud.

Livet er som en Dans; snart forlæns, snart17

sidelæns, ofte baglæns, snart i Trit, snart ude af Trit, som en Dans.

Det var Jettes Livsfilosofi, og den havde hun i Benene.

Professoren havde vist alligevel Ret i, at det var en Vaudevilletid, man levede i.

Stor var Bestyrtelsen i Professorens Have, da Kandidaten kom tilbage, ganske ene, uden de andre.

Han næsten lob op imod Udsigtshøjen, hvor de gamle Damer sad omkring Bordet og sladrede over de umaadeligste Strikketøjer.

Højt oppe over de gamle Hoveder brændte Dannebrog som en rød Ild i den skinnende Aftensol; gik Vinden med smaa Kast i den store Flagdug, lød det som lange Suk i den stille Luft.

Professorinden stod henne ved Rækværket og raabte bekymret ned til sin Søn, der kom i Havegangen, helt rød efter Løbet.

»Hvad er der min Dreng, er der sket--«

Hun fik ikke sagt mere, for alle de gamle Damer skræppede op i stort Kor:

»Gud, Konkordia, der er da ikke sket nogen Ulykke«.

Saa lød en Stemme nedenfor den højeTrappe.¹⁸

»Vær kun rolig; det er kun mig, der undertiden er lidt glemsom«.

Tonefaldet var saa besynderlig varmt, næsten lykkeligt.

»Naa, Gud være lovet«, sagde Professorinden beroliget, hun var bleven ganske ængstelig; »din Glemsomhed, min Dreng, gaar altid ud over dig selv, og sætter os andre i den dødeligste Skræk; hvad er det nu, du har glemt, er det Lorgnetten?«

»Næ, Mor«, lød Stemmen helt saa blød, »det var saamænd kun en gammel Historie, jeg paa én Gang kom i Tanker om —«

»Naa«, afbrød Fruen hurtigt; hun rettede Rødgrød an og hørte derfor kun halvt.

»Historie, saa staar den vel oppe i Fars Bibliothek, aa Eline, hjælp Kandidaten, saa er du sød; hvad hedder den min Dreng?«

»Aa, den hedder vist saadan noget som »Forspildt Lykke« eller »Det tabte Klenodie« eller »Glemte Løfter«, lød Stemmen helt overgiven dernede.

»En Roman«, sagde Fruen deroppe en Smule distrahit; »kan I ikke lade være med at læse Romaner, naar I løber Aftentur; — — »Strø-19

sukker, kære Justitsraadinde, aa Eline, gaa saa efter Bogen, Kandidaten gi'r nok Besked«.

Eline stod lige ovenfor Trappen; hun støttede sig tungt til sin sorte Stok; det var, som gjorde hun sig saa lille og uanseelig som mulig deroppe i det gule Aftenlys, som stred hun en haard Kamp med sig selv, inden hun begyndte den besværlige Vandring efter »den forspildte Lykke«, som Kandidaten ønskede hentet.

Trin for Trin gik det saa ned ad den stejle Trappe; kun ét Trin ad Gangen kunde hun tage, og hun blev staaende længe paa hvert.

Der var et dybt vemodigt Udtryk i hendes mørke Øjne.

Bleg saa' hun ud, som hun nu kom dér i Aftenens usikre Lys; Kinderne var saa smalle, og saa disse smertefortællende Øjne, hvor Blikket ligesom kom dybere inde fra end hos andre Mennesker; der var over hendes Væsen en talende Tavshed, en tankerig Stilhed, som gik hun altid og grublede paa Ting ud over det hverdagsagtige.

Hun saa ikke paa ham, der stod der nede ved Trappens Fod; havde hun set hans Øjne, saa kærligt og saa bedende som de saa' op paa hende, havde hun betragtet hans Læber,

2*20

alle de Bønner om Tilgivelse, der bævede paa dem, hun havde vel ikke været saa bleg og kold, som hun nu var,

idet hun langsomt, saa langsomt kom ned imod ham.

»Eline«.

Hun hørte ikke den stille Kalden, der var næsten ikke Lyd i Stemmen.

De gamle Damer deroppe summede og snakkede, Tallerkener og Skeer raslede, og ude fra Vejen lød fjærn Larm af Skovvognene, der vendte tilbage til Byen før Portenes Lukning.

Endnu et Trin nedad og et Pusterum, Kræfterne svigtede næsten.

»Eline«.

Nu mødtes deres Blikke i en lang brændende Dvælen.

Hendes Læber aabnedes ganske lidt; bundrede Spørgsmaal fløj frem, tøvede og døde hen, Kinderne farvedes, der kom en stærk Bodme ved Øjnene, der ligesom blev større og større og levende, som saa' de en hel Verden af Glæde, der gik op for det forundrede og sært betagne Blik, der slet ikke vilde tro, hvad det saa', og dog, kogledes og droges i magtløs Fortaben overfor et andet Menneskes kærlighedsrige Beskuelse.²¹

Og det blev en lang Tale, de to førte i den stille Have.

Men der kom ikke et Ord fra deres Læber.

Alt var jo sagt, alt forstaaet, alt tilgivet.

Ganske langsomt, seende endnu paa hinanden, gik og gik de, bort, langt bort, ud ad Vejen til; deres Hjærter kunde ikke blive trætte af at tale sammen i Stilhed; saa rank og saa let gik hun, der var ingen Sygdom længere, ingen Vanførhed længere; der var sket et Mirakel, det besynderligste, den halte var helbredet, og hun vidste det endnu ikke selv; som i Drømme, søvngængeragtig, fulgte hun ham blot, ud imod den synkende Sol, der laa i Horizonten og glødede bort som et sluknende Baal.

Da Professorinden fandt Elines sorte Stok nede i Havegangen, skreg hun op i stor Overraskelse.

Den sorte Pind laa dér foran hendes Fødder som et ondt Varsel.

De gamle Damer, der sad deroppe, rødt-belyste, omkring det runde Bord, lignede ganske Hekse om en Gryde. De havde Nyheder at fortælle, da den gode Konkordia kom med Stokken.²²

Kandidaten og Eline gik nok Aftentur!

Det havde været ganske besynderligt, saa Eline skridtede ud, det var saamænd ikke til at se, at det Pigebarn nogensinde havde haltet. Ja, Justitsraadinden paastod endog, at hun havde fløjet hen ad Vejen, men det var dog vist en Overdrivelse.

De to derude paa Vejen, de gik nu Arm i Arm.

Der kom saa mange Folk i Alleen, de gik ad Byen til, Portene blev jo snart lukkede. Man sagde saa pænt »God Aften« til hinanden, og man saa' saa gode ud, Øjnene var blevne saa rare i Blikket, og saa gik man alle saa let, saa let, som var der Vinger paa Fødderne.

»God Aften — god Aften«

Det var ligesom én stor Familie, det hele; man havde Favnen fuld af udsprungne Bøgegrene, en hel vandrende Skov travede ad Byen til. Byen, der laa dér og forputtede sig bag de gamle Volde.

Aftensolen skinnede paa Vor Frue Kors og paa Petri Hane, der lige var bleven forgyldt, saa den straaede langt hort; Slotstagenes glaserede Tegl lyste som Nysølv, og Manden paa²³

Frelserstaarnet var endnu grønnere end sædvanlig, forårsgrøn fra Top til Taa.

Saa lød der Latter og Sang langt borte i den tavse Allé.

Dér kom de, alle de unge i Sind og Hjærter, nærmere og nærmere kom de; der stod som en gylden Sky af

Aftenglans omkring dem, Aftendug sad i de unge Pigers Haar, Vaarblomster laa ved deres Bryst, der var en Ubekymrighed i denne hurtige Gang, en sorgløs Lethed; det var jo ogsaa en Ungdom, der ilede til Dans.

Professorinden havde saa godt som givet et Løfte, kun en lille Svingom i Havestuen; naar Eline flyttede Stolene over i Dagligstuen og glittede Gulvet en Smule, var jo al Ting i Orden.

Jettes smaa Tanker vuggede med de lyseste Muligheder, Kandidaten var den ypperligste Danser, man vel kunde tænke sig, og der var saamænd adskillige af Jettes Bekendtskab, der var danset lige ind i Ægteskab.

Pludselig — — gik der ikke som et Ryk gennem den muntre Skare, en hastig Skælven, en Bølge af Forundring, der fik de unge Piger til at sprede sig ud fra hverandre i forbløffede Attituder.²⁴

Hvem i al Verden var vel den unge Dame Kandidaten dér kom med, under Armen i den fortroligste Samtale. — For det var da ikke Eline!

Jette, Jane og Vilhelmine stod i Række midt ude paa Vejen, som agtede de at træde en sirlig »pas de trois« sammen.

Saa var man da kommet lige ind paa Livet af hinanden, og der blev et eneste stort For-undringsraab, Overraskelse, Glæde, bristede Illusioners Klage slog sammen til Kor af mange Stemmer.

»Eli—ne!«

»Maa jeg præsentere dig for dine tre tilkommende Brudepiger« sagde Kandidaten muntert og førte Eline hen til Jette, Jane og Vilhelmine, der endnu stod i Attituder og saa maanesyge ud.

Brudepigerne kniktede mekanisk og smilede surt.

For at bøde lidt paa den megen Forlegenhed, udbragte saa den unge Greve et velment »Leve« for de nyforlovede, der istemtes af alle.

Vilhelmine havde fattet sig og svingede mat med sit filerede Shawl, Jane søgte stille ind i Herreløkken, hvor hun straks udsaa²⁵

sig en lille uforlovet Lieutenant af Søetaten, men den smaa Jette kunde umulig lade være med at fælde Taarer, hun lagde slet ikke Skjul paa sin Bevægelse, kunde det heller ikke, og saa lod de andre som om de ikke saa det.

Saa gik man ad Etyen til.

Inde fra Kastelvolden bragte den lune Vind Klange af et Valdhorns vemodigt alvorlige Toner, det var, som fik al Jorderigs taarefulde Vaande Lindring og Befrielse, alle Landes Vintersaar var lægte, Vaaren var kommen dér søndenfra som den gode Læge, Havenes Susen lød atter fritaandende i de stille Nætter, Stjærnerne var milde og blødt ikke uheldsvangert som Høstens, der var tidlige Jærtegn i Haverne til Rosenblomstring, alle de Urter der nu skulde til at blomstre ud over Mulden, alle de Kilder der nu søgte mod Havet.

Aftenen var dunkel men aarvaagen, den havde strøget al tung Søvn fra sine unge Øjne. Drømmen, den fine og slanke Vaadrøm, laa ved Nattens uroligt bankende Hjærte.

Alle Blomster bøjede elskovsanende Kalk imod Kalk, alle Fugle kunde slet ikke sove, Par ved Par sad de i Rederne og sang tyst, med²⁶

lange Mellemrum, Lykken ud i dæmpede Lokketoner, de kunde slet ikke sove for Tjorneduft.

Stjærnerne søgte sammen, to og to, de som blev alene, glippede vemodigt med de søde Stjerneøjne.

Menneskene gik ud fra mørke Sovekamre og lune Alkover, tætomslængede ud i stille Haver, — — tavse og lykkelige.DE DØDE KONGER

EN FANTASI»Onipshawl — ingen Handsker — — bag-flikkede Sko, Siverson, min bedste, den Madame maa vente; jeg tænker — jeg fordøjer; en Embedsmand som jeg med Ansvar for Gud og Mennesker tør ingenlunde storme løs mod sin Constitution, fordi en Madame, uden Handsker, ønsker at bese Kapellerne, naar Solen er ved

at gaa ned —.«

Hr. Hoffenberg, Klokke og Graver ved Domkirken i Evighvile saa gnaven ud.

Nu sad han dér ved sin gode Eftermiddagskaffe, sad dér saa lunt og godt med sin lange Merskumspibe og sin »Nyhedstidende«, hvad Pokker, en fattig Madame se Kongegravene, nu saa sent paa Dagen, mærkeligt; men det var det med al denne Folkeoplysning nuomstunder, denne Hr. Grundtvig med hans Historie, dette folkelige, dette fædrelandske, de tarvelige i Aanden blev snart helt øre, Næsen skulde de ha' i alt, hvad der ikke vedkom dem, saa var det³⁰

fjerde Christian, saa hara Saxo, der skulde holdes Andagt ved, Andagt, jo Pyt, ti Skilling flk man for sin Ulejlighed og gode Vilje, det var en nydelig Højtidelighed, den.

Hr. Hoffenberg strakte Tøflerne fra sig, der var Hjortegevir og Egekrat paa Overlæderet, syet paa Stramej af afdøde Madame Hoffenberg, saa tog han et grumme langt Drag af Piben og saa bekymret ud i sin velpassede Klokkehave, hvor Sommeræblerne hang tæt i Løvet, glødende og skinnende i den røde Aftensol.

Og Kanariefluglene sang i Solen, de grønne Bure var hængt udenfor Vinduerne, Gyldenlakkerne i de rummelige Porcellænspotter duftede stærkt, og lige udenfor tog den milde Aftenluft, der strøg ind fra Fjorden, i Stokroserne, saa de duvede let bagover og slog med de brogede Blomsterknapper imod den solhede Vinduskarm.

Inde i Naboens Lysthus var der et Barn der sang, en lille lys Sølvstemme, der gik saa højt i Vejret, steg og steg, finere og lysere, at den gode Hoffenberg maatte ærgre sig over det Børneskraal.

Og hundrede Ting kan irritere en Embedsmand i Function; naar Justitsraad Kalvebergs³¹

røde Kat igen er inde paa Plainen, saa er det kreperligt med det Dyr, og naar Pastorens fireaarige Pedro rapser Sommeræbler i Skumringen, saa er det et skændigt Røveri, og naar en stor metalgrøn Flue vil drukne sig i Eftermiddagskaffen, og en Mus sætte Bo i det bornholmske Ur, og" Siversens Tykmælk ikke blive stiv nok, ja, saa er der noget forkert og bagvendt ved Livet. Men, enhver har sit at bære, enhver sit Kors, det er Kristenhedens Trøst.

»Siversen, min bedste!«

Den sortindhyllede Husholderske viste sig paany i Hr. Hoffenbergs aftenrøde Studerestue, hun havde ligesom noget fornemt ved Holdningen, Hoffenberg var virkelig Kammer-raad, og han havde Nøglerne til Kapellerne, kunde lukke op og i for tolv døde Konger i lige Linje, tolv døde Konger med lige saa mange Gemalinder, baade til højre og venstre Haand, der sov de retfærdiges Søvn i Fløjls-kister med Guldgaloner, i Marmorkister med Basunengle, i Kister af Eg og i Kister af Mahogni, over Gulvet og under Gulvet.

Jomfru Siversen havde anlagt sig Prinsessekrøller i Nakken, siden hun var kommen i³²

den Kondition for femten Aar siden, hun følte sig i sin Værdighed som Æresdame ved den sidst afdøde Dronnings jordiske Levninger, hun tog imod Højheden efter Balsameringen, lidt sent, men altid noget, og det var hun stolt af.

»Gode De, sig til Madamen, at vi tar lige meget fra én til tolv her i Evighvile, siger og skriver en Bigsdaler, de høje Herskaber trænge til Bo efter at det byrdefulde Ansvar, Landet har lagt paa dem, er taget af deres trætte Skuldre, hører De Siversen, den ophøjede Søvn er det vor Pligt at vaage over, ikke forstyrres.«

Hoffenberg havde en lille poetisk Aare, der randt sparsomt ved Eftermiddagskaffen for den beundrende Jomfru Siversen, der havde sin gullige Stambog stoppende fuld af Klokke- og Graver-Tanker, om trykkende Purpur, køligt Marmor, Dødens Le og trætte Kongeskuldre.

Han sad nu der i Klapstolen, rund og god, sad i Blomsterduft og Aftensol og raslede med sit vægtige Nøglesnippe, Gravnøglerne var hans Kammerherrenøgler.

Siversen rystede fornemt med Prinsessekrøllerne, skred saa højtidelig ud i Forstuen, hvor en tarvelig udseende

Kone stod ret op³³

og ned ad Døren, helt indsvøbt i et sort og sidt Shawl.

»En Rigsdaler, min gode Kone,« sagde Siversen med Næsen i Vejret.

Den fattige Kone nikkede stiltiende, hun vendte sit blege Ansigt bort fra det stærke Lys, der spillede i Stuen i røde og gyldne Stænk, henover det hvide sandbestrøede Gulv og op over de gule Tapeter med de symmetriske Kornblomstbuketter, og som hun nu stod dér, sort og høj, op imod den skinnende Dør, lignede hun en eller anden alvorlig Fe — eller selve Sorgen, saadan som vi læser om hende i Æventyrene.

»Ubegribeligt« sagde Hoffenberg, han stod dér foran sit velhavende Chatol og vendte og drejede Konens Rigsdaler, og han vendte sin Fløjelskalot og vejrede ligesom i Luften efter en Forklaring. Saa faldt han i Tanker, ærgerlige Tanker.

»Frugtkamrene hernen under bliver nok for smaa i Aar« faldt det pludselig den gode Graver ind, han stod dér og saa ligefrem be-kj'mret ud paa de overvættes mange Bergamotter og Citronæbler, der alle Vegne tyngede

334

Grenene ned i det høje duggede Græs, saa Træerne stod med Slæb paa, røde og gule.

Bekymringen bredte sig over alle Miner, som en mørk Skygge; men saa paa en Gang klarede det, det klarede, det lysnede, det lyste, det var lige ved at det straalte nu:

»Vi hænger Pølserne paa Loftet, naturligvis, at det dog ikke før kunde falde mig ind, Pølserne paa Loftet, ingen Snak, Ostene fra Møllerens kan Siversen saamænd faa ind under Sengen, og Laxen i Klædeskabet, det ordner sig, jeg ser det tydeligt, det klarer, enhver har sit at bryde sit Hoved med, men det klarer sig--.«

»Ja, saa gaar vi derover, Siversen,« kom det pludselig, højt og ret fornøjet.

Jomfruen havde ikke hørt Klokkerens Enetale, men hun kendte ham, han var en Digter-natur, det reale svandt under Tøflerne, naar Fantasiens Vinger bar i Vejret.

Hun mærkede Aandens Vingeslag i Stuen, gik derfor forsigtig hen og lukkede Vinduerne, forsigtig og med Pietet.

I Aften vilde hun lægge Stambogen frem; naar Tykmælken var sat op, og naar Gaasen til i Morgen var plukket, vilde hun skære et Par af Fjerene til og lægge dem ind paa Pulten;³⁵

de genialske maatte hjælpes til Rette i Hverdagslivet, mente Jomfru Siversen; jeg plukker Gaasen, han skriver med Fjerene, enhver har sin Mission i Livet, alt er viseligen indrettet hernen for Graver og Klokker, for Graverens Jomfru og Graverens Gaas.

Saa begyndte Siversen at sætte Tykmælk op i Rækken.

Aftensolen laa inde i den store hvide Domkirke.

Der var saa stille og saa højtideligt her inde under de høje og lyse Hvælvinger. Ringeren, den gamle og hvidhaarede med de sorte Hornbriller, var allerede gaaet op i Taarnet for at ringe Solen ned. Han havde Krykke under den ene Arm, saa at det lød som om en Helhest eller et andet trebenet Dyr klumpede om oppe i Vindeltrappen. Ringeren havde nu ringet Solen ned i to Menneskealdre, han havde i den Tid glemt hvad han hed, og da han ingen Kone eller Slægt havde til at huske ham derpaa, var der ingen i Evighvile, der kendte hans Navn.

Saa kaldte man ham »Døden i Evighvile,« og det var meget passende.

3*36

Han havde ringet over fire Konger og over fem Dronninger, den ene Majestæt havde haft to Dronninger og det samtidig, han havde ringet over Brud og over Død, klemtet og kimet, naar Ild og Krig var der, i hans unge Dage havde Vaarvinden leget med hans lange gule Haar deroppe i Glamhullet, saa at Evighviles rødkindede Piger

havde faaet Hjærte-fornemmelser, nu sad Efteraarstormen deroppe og ruskede ham i det lange hvide Skæg; Tidens, der stundom slog sig til Bo i det østre Lydhul i Taarnet, havde for længe siden taget hans gule Haar oppe i Taarnet og de rødkindede Piger nedenfor Taarnet. Ringeren havde sét Kirkegaarden dernede gro ud over fire Enge, gro langsomt og graadigt. —

Et Vindu i Koret stod aabent, Sommervinden gik i de gande Avnbøge derude, den legede med de lj'se Blade, saa strøg den ind paa bløde stille Vinger, ind gennem det høje Vindue, de gamle støvede Silkefaner, der hang dér i lange Rækker over Ligstenene i Gulvet bevægede sig, hviskede og sukkede, vemodigt klagende.

Kantoren, med det altid sirlige Halsbind, sad oppe ved Orglet og øvede sig paa Søndags-37
præludiet, hans drømmende Spil klang i dæmpede Toner ned gennem Kirkeskibet.

Solen og Tonerne legede i Domkirken i Aften, og Sommervinden gik i Højkoret; det var en stille Gudstjeneste; mon ikke ogsaa Englene legede derhenne paa de graa Ligsten, der var noget meget lyst, der hoppede og sprang, naar Grenene derude bevægede sig i Vinden, ligesom lyse Vinger, der løftedes og sænkedes, løftedes og sænkedes. —

Hr. Hoffenberg gik i Kirkens Fliser saa det rungede højt oppe og langt borte. Den fattige Kone kom bagefter i ærbødig Afstand, tavst og lydløst.

Kantoren, der var gammel og nærsynet, bøjede sit hvide Hoved ud over Orgelbrystningen, og han nikkede helt elskværdigt ned i Kirken, han troede det var en fornem Dame, siden hun kom alene, saa begyndte han lidt efter paa en Sørgemarsch, han selv havde komponeret til den sidste højsalige Konges Ligbegængelse. Titel af virkelig Professor og den blaa Lærkeordens anden Grad havde han faaet for sin Loyalitet mod den hensovede, Kronprinsens jngste Søn, der var et Barn, havde kysset paa Fingeren ad den gamle Tone-38

mester, kysset to Gange paa Barnefinger og rakt ham en Sukkerkringle, og Enkedronningen havde givet The med Vrøvl til.

Mens nu Sørgemarschen duredede løs, tungt og pompøst, lukkede Hoffenberg Kapellet's Gitterport op med megen Aliarm. Her kommer jeg, kongelig privilegeret Klokker og Graver ved de højsalige Monarkers sidste Hvilested, virkelig Kammerraad med Fortjenstmedaille af tredje Grad og med Udsigt til at faa den blaa Lærkeorden ved mit Embedsjubilæum, der finder Sted ved Hellig-Trekonger.

Nøglerne gjorde et Babalder i de tunge Laase, ogsaa de havde det med Hojrøstethed, hjemme hang de paa Fløjelsbrædt med siver sensk Silkebroderi.

De kongelige Herskabers Kapel var som et græsk Tempel at skue, stort og skinnende hvidt, Søjler bar Hvælvingens kølige Dyb og mange Trapper førte op til Dødens Højsal. Over Sarkofagernes Marmorlaag græd gevandtklædte Sørgekvinder i antik Stil store Marmortaarer, utrøstelige, saa det var en Ynk at sé derpaa. Gudinden Fama havde travlt rundt om paa alle Kister, hendes Iver i Tjenesten var over-39

vættes, hun blæste i Guldtriba, saa Marmorkinderne bugnede, der var Vind i alle Sejl, opkiltret og geschäftig laa hun paa Knæ, blæste og blæste, og der var ikke de Dyder og Be-rommeligheder, som hun ikke tillagde de høje døde, de antike Kvindemennesker der sad rundt om paa alle Hjørner med Favnen fuld af Attributer, saa helt forskrækkede ud og deres Stenklædebon fløj i ivrige Foldekast for alle Vinde.

Men over hang kulsorte Faner i tyste Rækker.

»De maa skynde Dem, min gode Kone, om lidt gaar Solen ned, jeg taaler ikke godt den Kirkeluft i mine Lunger.«

Og Hoffenberg hostede Konen lige op i Ansigtet, saa gik han ned og satte sig i selve Provstens Stol, finere kunde det ikke være, satte sig dér og tog sig en Lur med Hænderne foldede over sin runde Mave.

Oppe i det hvide Kapel stod den sortklædte Kvinde nu alene.

Hun havde taget en lille Buket Blomster frem under sit Shawl, det var alle sammen beskedne Potteblomster fra Vinduskarmen, smaa blaa Blomster og Ambra, der duftede i de graa Snirkler, blege Urter, som en Bagstues⁴⁰ Sol havde udfoldet, dem holdt hun nu i sin hvide magre Haand, som var det den kosteligste Skat, hun ejede.

Og hun gik frem i den hvide Sørgehal, gik frem, sagtmødigt og stille, ikke til de prunkende Marmorsarkofager med de tubablæsende Famaer, ikke til de gyldne Kister, der ligesom hoverede over Døden, ikke til dem gik hun, hun gik til den Kiste, der stod ligesom lidt ensom og afsides, alvorlig og tarvelig i sin sorte Fløjlsdragt, uden Prunk og gyldne Sirater.

Den sene Sol laa endnu højt oppe i Karmen og fyldte det køligt hvide Rum med sit gule svindende Lys, i Kirkegaardens Avnbøge sang Aftenens Fugle, og Ringerens sidste Klokkeklemt fyldte ligesom Murene og Pillerne herinde med en fin og syngende Dirren, der drev bort under Hvælvingen og forsvandt.

Hun derhenne havde lagt sig paa Knæ, helt ind ved Kisten, Blomsterne havde hun ængstelig gemt under en visnen Krans, der laa ved Fodenden, nu lænede hun sit Hoved ind imod det støvede Fløj — som i dybe Tanker.

Øjnene 'var lukkede, men Læberne bevægede sig svagt, som bad hun eller talte med ham den stille døde der i Kisten.⁴¹

Orglets Toner bar Bud langt borte fra. som kom de fra en lys og venlig Verden, hvor alt havde løst sig op i lykkelige Harmonier, i skønne Samklange.

Hvad hun nu bad om, det hørte ingen, kun Gud.

Men der var et Ord, som hun hviskede saa uhørligt, som kom der kun et Suk, et Aandepust fra hendes skælvende Læber.

»Min Fader« hviskede hun, »min Fader« var det, der betroedes den døde Konge.

Det var en stille Bekendelse i Ydmyghed og Taknemmelighed, og Tankerne søgte vel paany hen til Moderen som havde elsket ham, Kongen, saa højt, og som paa sit Dødsleje havde betroet sin Datter sit Livs Hemmelighed.

»Elsk ham i Mindet, saaledes som jeg har elsket ham i Livet.«

Det var den døendes sidste Ord.

Hoffenberg drømte blidt i Provstens Stol, og Provsters Kirkestole er i Reglen indrettede til de blide Drømme. Her var nu baade Rygpude og Fodskammel, Puder og Udstopning, ogsaa et Vækkeur i et gehejmt Gemme, der hveranden Søndag vækkede Hs. Højær-⁴²

værdighed Klokken to præcise, naar Pastor Vrøvlevads Prædiken sluttede af.

Hoffenbergs Drømme gik baade i Madskab og" i Vinkælder. De støvede Flasker havde Spindelvævskroner paa den røde Lak, de stammede alle ned fra det store Vinaar, og var nok Drømmene værd.

Men saa var der en ond Trolld i Justitsraad Kalvebergs røde Kats Lignelse, der pludselig listede sig ind i Klokkerens blide Drømmesyner, alt blev paa en Gang den syndigste Forvirring. En Æggekage faldt i Ilden, Katten sprang op i Smørfrjeringen, Pastor Vrøvlevads Pedro stak sit tykke Hoved ud mellem Frugtkammerets Gitterstænger, og Siversens halv-plukkede Gaas fløj ud afVinduet med en Stambog i Næbet — — Hoffenberg vaagnede, grumme ærgerlig.

Sørgemarschen deroppe gik pludselig i Staa.

I Taarnet sad »Døden i Evighvile« og spillede sælsomme Melodier paa en gammel Violin, Tonerne naaede helt ned i Kirkeskibet i forvirrede Lyd, som hastige Strøg hen over rusten Le.

»Er De her endnu min gode Madame« raabte⁴³

Hoffenberg helt nede paa Kapellet's Marmortrappe.

Da ingen svarede, føjede han yderst indigneret til: »Skulde man nu ikke tro, at det var en Kongedatter!«

Klokkeren fandt, at det var vittigt sagt, han kom igen i godt Lune; men den fattige Kone havde vist ikke hørt, hvad han sagde, for hun stod dér ved den sidst afdøde, højsalige Monarks Kiste og var falden i Tanker, og hun saa lige op imod det høje Vindu med et ubeskrivelig lykkeligt Udtryk i sit blege Ansigt.

POSTVOGNEN DER VÆLTEDE MELLEML KORSØR OG SLAGELSE

EN ROMANI

Nu ville vi alle spare, hvor spares kan«, sagde Hs. Majestæt kort efter sin Tronbestigelse; det havde nu kun været et bevinget Ord i Talfelbelysning, Hs. Majestæt tog det ikke saa nøje med Sparsommeligheden, men det bevingede Ord tog Flugten ud af Slottets aabent-staaende Vindu, fløj Byen over og Landet over, Følgen blev, at det hele Monarki lige indtil Ejderen paa én Gang vilde til at spare; alle tog Kongeordet bogstaveligt, man sparede i Nibe, man sparede i Tønder, Borgmesterens Frue flk Snørliv uden Pariserringe, ved Amtmandens Assemblée flk Damerne Kandis til Theen, sparet det blev der, det var mest Damerne det gik ud over.

Værst var det dog, naar Sparsommeligheden afstedkom ligefremme Ulykker.

I Petrikirke var Prædikestolen skrøbelig og trængte til en Stiver, men, der hjalp ingen kære⁴⁸

Mor, spares skulde der, derfor gik Provsten durk igennem, og det midt i den sirligste Periode.

Aarhuspaquetten »Adonis« laa i Nyhavn og trak Vand som en Svamp, ingen Snak, til Aarhus skulde den, Passagererne siges dog at have reddet sig i Land ved Anholt, og det var heldigt for dem.

Men, der skulde endnu en Ulykke til, førend Manien fik sit Dødsstød.

Og den kom, — det blev til en Katastrofe.

Diligencen væltede mellem Korsør og Slagelse! —

Før denne usalige Tildragelse, skete der naturligvis mange smaa Uheld, Hr. Professor Oehlenschlägers Tragedier blev tyndere og tyndere hvad Gehalten angik, i den Grad blev der sparet paa Geniets guddommelige Gnister, men det gik vel i Grunden mest ud over Bogladerne, og Digteren Blicher, der trængte til Understøttelse, flk ingen, hvad der jo var meget uheldigt for ham. At Ole Bull, der gav Concert, kun vilde spille »Carnevale de Venise« paa én Streng nu i Stedet for paa fire, og Danserne i Hr. Bournonvilles Balletter kun danse paa et Ben for at spare paa det⁴⁹

andet, det hørte vel kun til de smaa Genvordigheder, det var i Grunden ogsaa ret kedeligt, at der slet intet kom ind til Comiteen for det Thorvaldsenske Musæum, men hvad skulde man ogsaa med Marmorguder i en fornuftig og sparsommelig Tid.

Sans for »det skønne« det havde man, men en Rigsdaler var og blev dog alligevel en Rigsdaler, og en Sparekasse var noget mere solidt end et Musæum med nøgne Figurer, som man alligevel ikke kunde sende Pigebørnene hen i, naar det en Gang blev færdigt. Man stak Rigsdalerne i Sparekassen og raabte Hurra for Professor Thorvaldsen, naar han kom ind til Byen fra Nysø, saa var der Fornuft i Tingene.

Men saa var det altsaa at Affæren med Diligencen satte Skræk i Folk.

En Mand af Banquefaget, yderst agtværdig og af mange Kundskaber, havde knækket et Ribben, en Literaturanmelder ved »Kjøben-havns-posten« havde knust Næsebenet, en Filosof havde mistet Forstanden, og der havde nok ikke været saa lidt at miste dér, en Hofagent-inde var nedkommen for tidligt, og en ung Dame fra et af Byens respektableste Huse,

450

der var rejst sin Forlovede i Møde, havde nok ganske mistet Førligheden.

Det var det med den unge Dame der var det sørgeligste, thi at Hofagentinden var kommen for tidligt var jo kun glædeligt, skønt Hofagenten var død for to Aar siden og altsaa ikke kunde se sin Arving.

Tre Madamer fra den elegante Verden var komne uskadte fra det hele, Migraine og knuste Fiskebensærmer, det var Følgerne, Folk ærgrede sig i Stilhed over at de var slupne saa billigt, det var ligefrem at narre én for lidt interessant Benbrud i den højere Verden.

II

Hun var den smukkeste Pige i hele Kongens Kjøbenhavn.

Hun hed Ludovica Mathilde Juliane.

Skønt hun var Datter af et af Stadens første Huse, havde man intet at sige hende paa. Foran Etatsraadens elegante Port paa Hauserplads stod Sladderer stille og maabede, kiggede op ad Façaden, men der var intet at sladre om, det var næsten utænkeligt, saa opgav Sladderer Ævret og gik om i Store⁵¹

Larsbjørnstræde, dér var nemlig nok at tage Vare paa.

Ludovica var ikke nogen Pige af Aand og Læsning, hun skrev ikke Hverdagshistorier efter Klokken syv ved Astrallampe, hun gemte ikke sine Tanker ned i Sybordet, og hun forstod sig nu slet ikke paa Liberalisme og nyere Politik.

Ludovica havde simpelthen slet ikke Tid til den Slags. Hun tog sig af det mere huslige, besørgede den finere Vask, strøg, stivede, syltede, lavede Marmelade, passede Astrallamperne, og klippede Lysemanchetter. Hele hendes Liv blev til Hverdagshistorie, der var slet ikke Tid til at skrive nogen. Hverken Carl Bernhard eller den navnløse til »Novellerne« fik nogen Konkurrent fra Hauserplads, og det var godt for noget, de havde nok foruden.

I rosarødt og Forklæde regerede hun over Papa, Etatsraaden, der var Enkemand, og" over to hvidkappede Fynbopiger, der i ét og alt maatte siges at være umulige og ubrugelige til alt det finere i Huset.

Men livlig det var hun, ung og munter, det var ikke alene Kjolen, der var rosenrød.

Naar hun om Aftenen gik Tur paa Nørre-

4*52

vold, fløj Tankerne livligere omkring end Møllevingerne derhenne. Hendes Holdning var fornem, hendes Gang var svævende, Frisuren var à l'enfant; mer end én piquévestet Dandy maatte sige sig selv, at det var en Pokkers flot lille Jomfru, og der var et vittigt Hoved, der fandt paa at kalde hende »Dronningen paa seksten Aar,« og Dronning det var hun, over hundrede af Hjærter, havde hun blot villet lukket ét af de mange Hjærter ind ad Etatsraadens brede Port.

Men ømme Frierhjærter og tomme Børse, de følges ad, mente Etatsraaden, og det var en Mand med Ben i Næsen og Penge i Kisten.

»Ludovica, min Pige, vær forsigtig naar Du gaar paa Volden« sagde Papa, han havde Podagra og maatte sidde hjemme i Rullestol og" tælle Banknoter.

Og Ludovica var forsigtig helt op i Tredverne, forsigtig paa Hauserplads forsigtig paa Volden, men da Kjolen bestandig var rosenrod og da Frisuren bestandig var à l'enfant, da Humøret var ungt, saa var Ungdommen der ogsaa bestandig. Tankerne gik endnu som Møllevinger, Ludovica besørgede sin Vask, strøg, stivede, lavede Marmelade, klippede Lysemanchetter, og⁵³

saa kom der en Frier, og det med Formue og de fineste Manerer.

Det var en Cancelliraad, ældre Pebersvend fra Nyborg.

Ludovica fik syet fire Formiddagsforklæder i de Aftentimer, før Cancelliraaden fik sagt det afgørende; men saa kom det da omsider.

»Spørg Papa« sagde Ludovica, og hun græd:

Cancelliraaden havde talt med Papa, og saa var Historien i Orden.

»Gode og attraaværdige Pige« sagde Cancelliraaden og kyssede sin Pige paa Haanden, paa det yderste af fem rosafarvede Negle.

Næste Morgen kom den lykkelige Bejler dansende med et Rosentræ og et længere Digt. Cancelliraaden havde et digterisk Pund, som han udmyntede i »Iversens Avis« og »Elmqvists Læsefrugter,« det var i Regelen smaa galdegule Satirer over den nyeste Hovedstadslitteratur, det gik syndigt ud over spirende Talenter og opvoksende Muligheder. Cancelliraadens Pegasus, der stod tøjret i Nyborg, var nemlig et sært Dyr, det havde Kløer i Steden for Hove, kradse og bide det kunde den bevingede.

»Sé til, I Canadier, at I kan gro lidt med Rødderne, førend I gir Jer til at blomstre!«⁵⁴

Og de unge Talenter fik Spark, for de vilde i Regelen meget hellere blomstre end gro med Rødderne, og det er ikke efter en skrivende Cancelliraads Smag.

Der kom en yndig Tid, man gik i Kongens Have, man gik paa Volden, paa Komedie og til Assemblée.

Var man ene hjemme, stegte gamle Papa Æbler og lagde Kabale, de forlovede kyssedes i Sofaen, æstetiserede, naar Pigen kom ind, lavede Fidibusser og sang tostemmig.

Papa arrangerede ogsaa smaa Aftenselskaber, med udsøgt Publikum.

Det var mest Etatsraadens gamle Bekendtskabskreds.

En Overkasserer ved den kongelige Credit-kasse og Forsørgelsesanstalt, en Conventual-inde i Støvringgaards Kloster, der var paa Besøg, en Over- og Landrets-Advocat med Stær i det højre Øje, en Justitsraad og forhenværende Sukkerraffinadeur fra Helsingørsgade, Holmens Provst med Jfr. Datter i Tarlatan og en meget velhavende Seeretair ved Kjøbenhavns Fattigvæsen, der gik med Stok og brugte Snus.

Man fik Kalkun og afbrændt Rodvin.⁵⁵

Justitsraaden, den forhenværende Sukker-raffinadeur, talte i tre Kvarter for de ^forlovede, der sad for Bordenden og hang med Hovederne som et Par Dannebrogsfuchsier. Conventualinden, en ældgammel Dame i bronzefarvet Silke, sad og snakkede højt med sig selv, højere og højere, smaa Raab og store Raab, det var øjensynligt Stiftsdamerne i Støvringgaard, der fik deres Bekomst.

Justitsraaden brugte mange tekniske Udtryk fra sit nedlagte Raffinaderi, som han anvendte sindrigt paa Forlovelsesparret. Der var baade »jævn Kogning« og »paapasselig Afskumning« i den Festtale; Holmens Provst, der sad med korslagte Arme, maatte mer end én Gang nikke tankefuldt og forstaaende over til den diskret gabende Ludovica.

»Passiar, min gode!« raabte paa én Gang den gamle Stiftsdame dernede.

Justitsraaden holdt inde, som et Ur der gaar istaa, Bestyrtelsen var stor. Men da det viste sig, at den gamle Dame nu talte i Søvn, opklaredes alle Ansigter, man smilte forstaaende til hinanden, og Justitsraaden tog fat igen.

»--Fred og Ro, i lykkelige Forhold, i

velsignede Omstændigheder---de leve!«⁵⁶

Saaledes endte Talen, og det var paa Tiden, at Justitsraaden holdt inde, Lysene var ved at brænde ned i Stagerne, Etatsraaden sad allerede med en vældig Lyseslukker, slukkede og slukkede, men da han var nærsynet, blev der en Os, saa Conventualinden vaagnede, rettede sig i den broderede Lænestol og sagde: >God Morgen.«

Saa gik de gamle Herrer ind til Whistpartiet, Provstens Datter til Fortepianoet.

Men de forlovede forsvandt. —

Den hvidkappede Pige, der bar Tærterester ud, maatte sige Kokkepigen, at hun fandt det urespectabelt; saa halede hun en »Johannes Wildt« ud af Tallerkenrækken og satte sig til Rette paa Huggeblokken.

»Det er en dejlig Lecture,« sagde hun til Kokkepigen og fugtede en Finger omhyggeligt »man foler derved. Christiane, som sælger brugte Blodigler, har laant mig den i Morges, der er fire Dele, de to første faar jeg senere, men man er stærkt inde i det; hør!«

»Vi ville nu besøge Grevinden, født Gyllen-stjerne, der mat henstrakt paa Barsellejet--.«

»Han begynder yndigt« sagde Kokkepigen⁵⁷

henne ved Vaskebaljen, saa satte hun sig ned paa Køkkenstolen og hørte efter.

III

Cancelliraaden sad nu igen i Nyborg.

Hans poetiske Rosenstok satte Blomster, gule Thevandsroser, som gik til Kjøbenhavn med Pakkeposten, Tornene kom i Iversens Avis i Form af Recensioner.

Ludovica syede paa Udstyr, hun begyndte med Lysedugene. —

Det var nu hen imod Eftersommeren, Voldens Træer var gule, Drengene slog Valnødder ned, skønt det var strengt forbudt, der var en rigere Glans i Soltysset, om Aftenen ved Sol-nedgangstid saa det ud som om Byens røde Tage glødede og brændte over de skumrings-stille Gader.

Saa blev det da besluttet, at Brylluppet nu skulde staa til Høst, Ludovica, der havde siddet saa meget inde for at sy, skulde rejse sin Forlovede i Møde, i Korsør skulde man mødes, sammen skulde man rejse tilbage til den kongelige Residensstad.

Etatsraaden fulgte sin rosaklædte, lattermilde Datter til Jærnporten.⁵⁸

Den gule Diligence holdt i Alléen, Postillonen blæste, Passagererne trængtes omkring Vognen og gjorde Vrøvl, det ene Baghjul sad nok ganske løst, det var uforsvarligt, i højeste Grad uforsvarligt, men Kudsken, der gik omkring og knejste i en rød Kavaj, smeldede med Pisken, satte den røde Næse højt i Sky, smeldede Passagererne over Hattepullene og sagde med Værdighed:

»Postvæsenet maa spare, vi har faaet højere Ordre, vi maa alle spare, hvor spares kan, Hjulet trænger rigtignok til en Tap og to Eger, Fadingen er lidt mør, men spares skal der, de ærede Passagerer bedes stige ind og det lidt hurtigt, ingen Vrøvl, ned ad Bakke kører vi langsomt, op ad Bakke kan Herskaberne stige ud og skubbe paa, det gaar nok, de tre Hjul er solide og Taget nyt, Bagagen ligger ovenpaa, det har ingen Nød, værsgaaartig, man stige op, om lidt kører vi.«

Og Postillonen, der sad højt til Vejrs, blæste og blæste i sit snoede Horn, det lød rigtignok som en Sørgekor, det var slet ikke opbyggeligt.

Passagererne, de murrede og knurrede, de skubbede hinanden i Ryggen og puffede paa, ingen vilde være den første. En Hofagentinde⁵⁹

jamrede, hun var med lille, en Filosof rystede som et Espeløv, han havde ganske tabt Kontenancen, var lige bleven Magister, vilde derfor nødig af med Livet.

Men saa var der en nydelig rosaklædt ung Dame med hvid Bindehat, der hoppede op paa det første Trin af den halsbrækkende Vognstige; hvide Strømper og nydelige Smalben steg langsomt i Vejret, nu stod hun helt oppe ved Døren, et Silkesawl viftede over til Etatsraaden, der sad i Kalesche.

»Farvel, Papa, Farvel!«

Et Fingerk}Ts og Damen gik ind.

Passagererne summede langsomt op ad Stigen, lidt forlegne over deres Fejghed.

Filosofen kom tilsidst, han saa fattet ud, Lommerne struttede af alvorslange Afhandlinger om den stoiske Læres Verdensbetydning.

Og Vognen var nu stoppende fuld, det var helt hyggeligt. Hofagentinden havde man stiltiende faaet anbragt hvor det møre Baghjul tænkes at være under, det var onskabsfuldt, men enhver er sig selv nærmest, Livet er kært, og naar en Hofagentinde sér dum ud, saa maa hun lægge for og sidde paa Uriaspost.

Ruderne klirrede, man krøb gysende sam-60

men, Pidsken smeldede, Postillonen blæste Sørgekor, saa korte man.

De gamle Træer derude i den stille Allé viftede med det guldene Lov, Etatsraaden viftede, Passagerernes Slægtninge viftede, langsomt skumplede den gule Vogn afsted, det knagede, det bragede, Hofagentinden skreg naar Hjulene stødte mod smaa Sten, hvinede naar de tumlede over store, hun sad allerede ligesom en Tomme lavere end de øvrige Passagerer.

Der var ikke Tvivl om, at det ene Baghjul gav sig.

Det skrattede og sukkede nedenunder, og man var ikke ude af Frederiksbergallé! Filosofen var hvid om Næsen. Alles Øjne var skinnende af tilbagetrængt Rædsel, i Stilhed hagede man sig fast ved Naboens Lommeklapper, skulde man falde, vilde man falde i Selskab, det var alletider ligesom en Slags Trøst.

Det gav sig, det gav sig, det fatale Hjul.

Man var lige midt paa Frederiksbergbakke.

Nu gik det nedad, det var det forskrækkeligste.

Hestene asede, Kudsken bandede, Passagererne sad og sagde »Aah!« Det var, som om Vognen stod paa Kant, Hofagentinden⁶¹

sank med sin Jammer, steg saa pludselig igen, men aldrig var hun i Ligevægt.

»Vi vælter, vi vælter« hviskede Filosofen hemmelighedsfuldt til sin Genbo, en Mand af Banquefaget, yderst agtværdig, fra de bedste Kredse.

Ludovicas Tanker var i rosarødt, hun glemte helt den overhængende Fare, hun sad lunt og godt i sin Krog, Vognen var polstret, Tankerne var saa underlig bløde, saa ungdommelig friske; naar Hjærtet er ungt, er al Ting ungt. Hun tænkte paa sin Cancelliraad og paa Cancelliraadens sidste Digt »Trofast for Livet,« nu sad hun dér og flk Taarer i Øjnene.

»Jeg er Din og trofast til det sidste« stod der i Begyndelsen.

Hun kunde ikke huske mere, men det rimede vist paa »Kiste,« Cancelliraaden vilde være trofast, lige til han kom i sin Kiste, det var Meningen, og det var denne Langvarighed af en ædel Følelse, der var saa rørende.

Ruderne, der klirrede og raslede, nynnede med »Jeg er Din og trofast—,« Hjulenes Larm blev til Hjærtets Melodi, ja selv Trækfuglenes hæse Skrig højt oppe over Diligencens Tag, fik tonende Klang »til det sidste—« lød det i⁶²

hundredstemmig Kor fra de bortdragende Vildgæs. Saaledes opløser alle Livets Dissonanser sig til idel Harmoni i en forelskets Øre.

Nu sidder Papa derhjemme og steger Æbler og lægger Kabale« tænkte Ludovica derhenne i sit Vognhjørne og Mahognikommoderne staar rundt om i Stuerne og praler med al mit Udstyr, det bliver ensomt for den gamle, naar jeg og Kommoderne nu flytter til Nyborg--.«

Tankerne kom og Tankerne gik, Roeskilde Kirketaarne laa allerede bagude i en blaa Dis, Diligencen ligefrem føg ned ad Bakke, der var en Livsljrst i den gamle Vogn, en Ungdommelighed, en Adræthed, saa var den paa højre Side af Vejen, saa paa venstre, saa vippede den forlæns, saa baglæns, at nogen vilde mistænke en kongelig, gul, privilegeret Postvogn med Vaaben og Horn for at ville vælte, det gik jo strygende, Bagagen ovenpaa vaklede som i Søgang, Vognens forsorne Lystighed ligefrem smittede Passagererne indeni, de fandt det efterhaanden mer og mer pikant, det gik jo virkelig som smurt, Hestene kunde knap følge med, naar Postvognen lik Lobegriller ned

ad Bakke. Man havde gjort det ene Baghjul megen Uret, man indsaa det først paa den⁶³

anden Side Ringsted, indsaa det med en Slags Skamfølelse, og saa lod Filosofen en Flaske Solbærrom gaa om, man drak sig Galgenhumor til, drak og sang, løftede de ængstede Livsaander og istemte ironisk »Drik ud dit Glas, thi Døden paa Dig venter.«

Slagelse var passeret, man blev overmodig i den gule Diligence.

Filosofen filosoferede højlydt og med brede Bevægelser for Hofagentinden, der sad og smaa-klukkede, fordi hun havde faaet for megen Solbærrom; der var et Skraal og en Latter i den livlige Vogn, der nu ligefrem slog bagud af kaad Livslyst. En Dame trakteredede med stegte Kyllinger og Agurkesalat, det var ligesom én Familie det hele, den fælles Fare havde knyttet broderlige og søsterlige Baand mellem de gode Mennesker, der sad dér saa mætte og velvillige og tørrede sig om Munden efter Kyllingetraktementet; havde blot ikke Hofagentinden tørret sine fede Fingre i Magisterens kostbare Afhandling, der var gledet ud af Lommen, havde Stemningen været ublandet god, nu sad den gode Mand og mulede, fordi der var kommen Fedt i Indledningen. Den agtværdige Banquemand gjorde Haneben til⁶⁴

Ludovica, der ligefrem straaledede under sin kokette Bindehat, Forventningsglæde lyste i hendes livlige Øjne, ungdommeligt Skælmeri gækkede omkring hendes fine Mund, smaa Eroter, der var bestemte for Cancelliraaden, legede i al Uskyldighed paa hendes kysk tilslørede Barm, en skælvende Bødme laa som et henaandet Rosa paa hendes dunede Kinder, der var hundrede Ynder, hundrede sjælelige Finheder der kom og gik, lyste op, forsvandt som en døende Tone og gled frem paan)⁷. Den agtværdige Banquemand var overbevist om, at Ludovica var paa den rigtige Side af de Trediv, han var blødgjort, han var Pebersvend, det forekom ham, at der sad en Guldpil i hans venstre Side, lige durk igennem alle hans Banknoter, de sad som spiddede Sommerfugle og døde paa det yndigt smertende Vaaben, og hans Hjærte der havde frosset bag tyve Lag af Banknoter, det vaagnede og gav sig til at blomstre lige paa Stedet, som de Blomster der springe ud med Knald, Knop og Blomst i samme Nu.

Ludovica hørte det fine Knald i Banque-mandens vaagnende Hjærte og smilte.

»Jeg er Din og trofast til det sidste« sang⁶⁵

og klang det derude i den gule Sensommersol, de røde Georginer i Bønderhaverne sang det, alt stemmede i med, det blev til et susende, rungende Kor.

Hun bøjede sig tilbage og saa ud gennem Ruden, det gav et Sæt i hende.

Dér borte laa Korsør ved det blaa Belt, som en lystelig Hilsen til de vejfarende.

»Korsør i Sigte« gik det som et Brus gennem den gule Diligence, Korsfarere kunde ikke have raabt Jerusalem med mere Begejstring, man rettede sig i Vejret, for op; alle vilde se, der blev en Jubel, en Hoveren, Vognen var som ladet med Overmod, et farligt Sprængstof for en gammel Postvogn, det maatte briste eller bære, Knald eller Fald, saa valgte Vognen Fald, det gik ganske stille af, som et træt og forast Dyr, der segner.

Den laa paa Siden og strakte de tre Hjul ud fra sig, ynkeligt og hjælpeløst, det fjerde Hjul havde faaet Fart paa, det suste ned ad Bakken med svimlende Fart, som vilde det hente Hjælp i den Stad Korsør.

Hestene stod med de splintrede Vognstænger og saa filosofiske ud, som havde de forudsagt det hele.⁶⁶

Kudsken laa i en Tjørnehæk og bandede, den røde Kavaj havde faaet en Flænge i Ryggen, Postillonen laa i Grøften og blæste tungsindigt paa sit revnede Horn.

Saa kom Kudsken ud af Tjørnehækken, rystede sig og gik slendrende hen til den væltede Vogn, han forhastede sig ikke, saa snøvlede han arrigt ind ad en splintret Rude:

»Er nogen af de Herskaber kommen til Skade?«

Da ingen svarede, sagde han grumme roligt:

»Godt, saa kører vi.«

Nu blev der et Vræl derinde.

Det var Filosofen, der gav sig; besværgende rakte han en lang hvid Haand ud gennem den søndrede Rude, som vilde han anraabe Himmelen om Fritagelse for fortsat Køretur.

IV

To Uger igennem sad Etatsraaden og Cancelliraaden ved den blege Ludovicas hvide Seng. Etatsraaden var utrøstelig, Cancelliraaden saa ud til at have taget en Beslutning.

Saa en Morgen, da Lægen havde udtalt at al Fare var overstaaet, men at det var og⁶⁷

vilde blive Skrøbelighed med Ludovicas Helbred, udtalte ogsaa Cancelliraaden sig. Han opgav al Tanke om Ægtestand, han havde faaet Betænkeligheder, med Smerte trak han sig tilbage, en rørig og hel Kone maatte han have, hel og uden Revner i Støbningen; broderligt følte han for den gode Pige, broderligt vilde han føie; kom han til Kjøbenhavn, vilde han se op.«

Da Ludovica saa ud til at være ligeglad, trak Cancelliraaden hvide Handsker paa og forsvandt. —

Inde i Stuen ved Siden af i det korsørske Sygehus sad den agtværdige Banquemand med et halvlægt Ribben i en grøn Rullestol.

Da han var Reconvalescent, ønskede han at rulle lidt om paa Sygevisit, og saa rullede han først ind til Etatsraadens Datter.

Han var Deltagelsen og Ømheden selv, langsomt men sikkert rullede han ind i Ludovicas opvaagnende Hjærte.

Da han friede, gav hun ham et mat Ja og et blegt Smil til Svar.

»Din for evig,« sagde den bevægede Frier.

I sit Ægteskabs første Aar græd Ludovica

5*68

meget; liggende paa en Sofa i en løst siddende blegrød Mousselinskjole græd hun sine modige Taarer, det var umuligt at glemme den første Kærlighed.

Hun havde »faaet sit,« da hun væltede med Diligencen mellem Slagelse og Korsør, livlig havde hun været, nu var det forbi med den Livlighed.

Saa købte den omhyggelige Ægtemand en Wienervogn og kørte rundt i hele Sjælland med hende, det hjalp, endelig en Gang holdt det op med Taarerne. —

En Dag, da Ludovica sad ved sit lille Staffeli og fremtryllede smaa røde Engle paa blaa Grund, opfriskende et halvglemmt Talent for Malerkunsten, kom hendes Mand syngende ind til hende; det var øjensynligt, at han havde noget glædeligt at meddele.

»Hvorfor er Du saa glad?« spurgte Ludovica uden at se op fra Staffeliet, det var umuligt at faa de Englebens velskabte i Dag.

»Se her,« sagde han straalende og rakte hende en ny uopskaaren Bog.

»Den væltede Postvogn, Hverdagshistorie i tre Dele« stod der i Guldtryk.

»Ogsaa Du« sagde Ludovica i dybeste Over-⁶⁹

raskelse, hun maatte tænke paa Cancelliraadens Thevandsroser, saa fløj hun sin Mand om Halsen, han fik englerødt paa Næsen, men Meningen var jo god nok, hun vilde takke ham af Hjærtet, det havde altid været hendes højeste Ønske at blive en Digters Viv.

»Konstantin.«

»Ludovica.«

Og i deres stille Sind sendte de den gule Postvogn en venlig Tanke, det var jo dér, de første Gang havde fundet hinanden.

Nede paa Vandkunsten ligger det lille Kunstnerhjem.

Herren, der nu ganske ofrer sig for sin Skribentvirksomhed, sidder i Kontoret og skriver smaa Hverdagshistorier, som han udgiver med ganske smaa Mellemrum, de bliver alletider roste i Journalerne, for han kender alle Recensénterne og skriver tilmed stundom selv Recensionen.

Ludovica, der endnu, trods en noget fremskudt Alder, sværmer for det rosarøde, sidder i Dagligstuen og maler Altertavler til Kirkerne omkring Slagelse og Korsør.

En berømt Kunstkender har sagt, at selve70

Fru Ingemann i Sorø umulig kunde gøre det bedre; der er et Sving over de Engle, en Frodighed i de Liljer og Skyer, der er forbløffende. Og det er glædeligt Tegn for alle Kunstyndere, at Lærrederne Aar for Aar bliver større og større, der skal Plads til Skyerne, Plads til Gevandterne.

Gamle Etatsraad staar Model som Helgen med blaat Gevandt, han staar midt i Solen med foldede Hænder og sér fornøjet ud.

»Det var godt for noget, Børnlille, at den Rumlekaske væltede, I fik hinanden, og jeg blev Helgen, lad saa Cancelliraaden sejle sin egen Sø.

»Staa stille Papa,« siger Ludovica, ikke blidt.

Hun har Kommandoen, er Kone i sit Hus, og det er det rigtigste.DE UNGE OG DE GAMLE

SOLSKINSHISTORIE UDE FRA HERREGAARDENn fin og munter Summen lød paa én Gang ind, en fjærn, gratiøs Latter jog lidt forfløjen i Vejret og forsvandt.

En Valsetakt, en Stump af en Melodi, et Fragment af en hurtig Samtale, al denne lyse Støj, der staar over ungt Selskab, disse melodiske Udbrud af ung Glæde, det naaede altsammen som lyse Klange, som lykkelige Toner, ind i den store, halvdunkle Sal.

Dér inde sad nu to meget gamle Mennesker, og de blev stille uden egentlig selv at vide hvorfor.

De lyttede, foroverbøjede, til disse Fodtrin som Livslyst gav Lethed, til denne ejendommelige friske Brusen og Knitren i de unge Pigers Sommerkjoler, denne lykkelige Hvisken i lys Silke, der kommer, naar unge smidige Legemer hastigt bevæge sig fremad.

De gamle derinde i det høje, tyste Gemak, de lyttede, en Smule urolige, thi det var ikke74

Erindringens tunge Skridt, der søger tilbage, de hørte, det var rappe, hurtige Fodtrin, Haa-bets, der søger fremad.

De havde nu siddet dér Formiddagen igennem i det stille lune Halvlys, og de havde talt, de to, om længst henrundne Tider, om længst henfarne Mennesker, det var nu én Gang deres Lyst, den nye Tid den kendte de slet ikke noget til.

Men nu var det jo, som om der pludselig kom Solskin i Salen, med Sang og med Latter

kom Ungdommen ind fra de lyse Stuer.--

Thi der var ungt Selskab paa Herregaarden i denne Sommer.

I Sværm paa Sværm var Sommergæsterne komne herover fra Hovedstaden, Beltsmakkerne havde krj'dset dem frem for brede, hvide Sejl, de gule Diligencer havde skumplet dem afsted over ujævnt bugtede Veje, Rejseæventyret havde vist sig i de utallige fornøjelige Skikkelser, lidt landlig Koketteri i Kroens sollyse Kælderstue, et varmt Kys i en tæt Ælmegang, de nydeligste Æventyr, en Erindringsbuket, broget og landlig, men lindeblomstduftende.

Og naar man saa i den sene Aften omsider naaede til den gamle Herregaard, naar⁷⁵

Aftensolen laa, rød og gylden, paa alle Gavle, naar Hornets muntre Gjalclen lokkede Ekkoet ud af de hvide Mure, hvor skjælv da ikke ligefrem Luften af stor Henrykkelse, hvor langt ind i den lyse Sommernat blev der vel ikke sunget i den ellers saa stille Havestue, ja, langt ind i den lyse Nat; Fuldmaanen stod ude over alle Enge, — Blomsterne dernede havde ligesom gemt al Duft i sig til efter Solnedgang, og naar man sent gik op til de hvide Gæstekamre — saa blev der nynnnet hen ad de lange Gange og Favnen havde man fuld af dugvaade Roser, røde Roser, som man tog med sig i Seng, for de blide Drømmes Skyld.

En saadan lun Sommeraften vendte ogsaa Husets unge talentfulde Datter hjem fra Hovedstaden; hun kom i lukket Kareth; Gæsterne paa Gaarden stod paa Hovedtrappen for at tage imod Sangens Dronning, der omsider kom til Syne, tætpakket, Slør og Shawler stod i mørke Brus til alle Sider, thi den kostelige Stemme fordrede de tusinde Hensyn, det var ikke meget den taalte.

Den unge Dame havde fejret de største Triumfer inde i Hovedstaden, alle havde i de højeste Toner lovprist den sjælfule Sanger-⁷⁶

inde, hvis Fremtid gav saa rige Lofter, man havde rakt hende Kransen ved Thevand og Prinsessekringle og det i de allerhøjeste Kredse.

Arveprinsen, der led af Podagra, sendte en Diamantring, Arveprinsessen et Taffelur, thi stor er Talentets Magt, og synge det kunde hun; da hun første Gang nu sang i Hjemmets Stue for de tavst lyttende Sommergæster, da tav Nattergalen henne i Nøddekraattet, det er den højeste Compliment der kan ydes en Con-sertsangerinde.

Saa var det altsaa en Dag, efter Bordet, at Ungdommen fandt paa at gaa over i Havefløjen og besøge Oldefader, thi saaledes kaldte alle de unge i Huset den ældgamle Mand, der sad derovre og rokkede i sin rode Stol, og da man af Husjomfruen fik at høre, at Oldefaders gamle Veninde just var paa Visit, ventede man sig megen Morskab af Besøget. Stiftsfrøkenen var saa kuriøs med sin ældgamle Forlibelse; nu gik der jo snart ikke en Dag, uden at Hendes Naade var her paa Gaarden — hun kom her over fra Klosteret i sin klodsede Karosse, — kom regelmæssig Klokken fire, for at opfriske gamle Erindringer, som hun udtrykte sig, og hun havde næsten⁷⁷

altid en lille Buket med sig, en Buket, hvor overmaade megen Hjærtetræs dinglede sørgmodigt over himmelblaa Forglemmigejer. Thi gammel Kærlighed den rustet som bekendt ingenlunde; og de to gamle Mennesker i den stille Havefløj de havde nok elsket hinanden i deres meget unge Dage, men han, den unge Lieutenant, var borgerlig, hun, den hvide Lilje, adelig, den Gang var Tiderne anderledes, saa blev der ikke noget af den Historie.

Oldefader fik sig en borgerlig Brud, hvid og rød, rund og sund, men han glemte aldrig sin første Kærlighed.

Hans Elskede, hun gik til Hoffet, bar Silkeslæb og nejede sin Ungdom bort paa bonede Gulve, men heller ikke hun kunde glemme, da Ungdommen var forbi, nejede hun en skønne Dag for sidste Gang for de højeste Herskaber, nejede dybt og gik i Frøkenkloster.

Myrther stod der i Yinduets Karm — ak, de burde jo have været i Brudeslør; Roser rødmed i alle Vaser; burde de ikke have været Elskovens? Ved Sommertid groede der sælsomme Urter i Klosterets stille Have, Urter med meget røde Blomster og meget glødende Navne.

Langs de stive Gange i de adstadige Ra-⁷⁸

batter blomstrede den ildende rode Blomst, der kaldes »brændende Kærlighed,« og rundt om en liden hvid Marmorengel stod tykt og tæt med idel »Jomfrukys,« og fandt Yinden en skønne Dag paa at kigge indenfor Klosterets røde Mur — ja, saa ringled og dinglede der vel de tusend hjærteformede Blomster, om det saa var paa Græsstraa, Blomster, der saa ud, som var de knuste og sprængte i stor Sorg, pressede og fladtrykte i megen Beklemmelse.

Blomster var der nok af for Erindringen, Blomster kun paa en Kærligheds Grav.

Tiden gik, en Menneskealder gik, Bøgen havde rystet adskillige Sæt Blade af sig.

Den unge Lieutenant, Ungdomsdrømmenes Helt var en gammel Mand nu, og en ensom Mand, han boede hos sin Slægtning, sad nu i Salen her paa Herregaarden, sad i Solskinnet og talte højt med sig selv med store Haandbevægelser.

Hans borgerlige Brud, den røde og hvide, den runde og sunde, var død.

Man kan ogsaa dø af altfor megen Sundhed.

En skønne Dag holdt, som sagt, Froken-klosterets gamle Karosse i Gaarden.⁷⁹

Det var en Majdag, Linden skyggede allerede en Smule.

Siden holdt Karossen næsten altid i Gaarden.

To meget gamle Mennesker sad i den stille Sal, holdt hinanden i Haanden, talte sammen om den Tid og den Gang, og de lyttede til Fuglesangen, thi Solsorter holdt til udenfor i de gamle Træer, der duvede i Sommervinden.

Nu er det altsaa at Ungdommen er kommen over for at besøge de gamle, leende og syngende kom de i Flok paa Flok fra de lyse Stuer; Kavallererne kommer vist fra Stranden, Frisurerne er en Smule genialt forvirrede — Damerne kommer sandsynligvis fra Engene — Høet har gemt sine visne Blomster rundt om i Blonder og Kniplinger. Men alle er selskabs-klædte, thi Husets unge Datter fylder sit fire og tyvende Aar i Dag.

»Børnene vokse, vi ældes« sagde gamle Stiftsfrøken dér henne i den røde Lænestol, hun nikkede langsomt med sit graa Hoved og faldt straks igen hen i Tanker.

»Det er Guds Vilje, Livets Gang,« svarede⁸⁰

Oldefader lidt efter, sindigt, med et tankefuldt Smil, saa faldt ogsaa han i Tanker. —

De unge rullede de gule Persiennér op, fuldt Lys skulde der være, Alderdommen maatte ikke faa Lov til at fange Tusmørkegriller, virkelig Sol trængtes her til, ikke Erindringssol, og Luft, fremfor alt Luft; alle Vinduer ud imod Haven blev lukkede op paa vid Gab, og saa strøg det da ind med Sol og med Luft, Lindene derude bruste højt oppe i de løvrige Kroner, Sommerfugle, hvide og gule, fløj ind over Karmen, fløj ind, fløj ud, langt ud i den lyseblaa Luft.

Ungdommen er nu altid hensynsløs, mindst af alt tænker den paa, at gamle Mennesker slet ikke kan taale saa stærkt Lys og" saa krydret Luft.

Men Solglansen, hvor den dog passede til al denne Ungdom, den kælede for disse blottede Arme og Skuldre, den spredte sig ud i gyldne Vifter, ind over alle Gulve; blondt Haar sat op i en Krans flk den til at flimre som spundet Guld, og var der en Rosenguirlande ned over en lille adstadig Nakkeknode, saa kunde den slet ikke dy sig, den kiggede ind mellem Roserne, og saa lyste de, rødmende i de skære Blade.⁸¹

Vide, langt nedrækkende Tjdlærmer over blottede Arme, brusende Kjoler i sirlige Klokkeformer, spidst nedløbende Liv med brede Staalspænder og lange frynsede Handsker stukne ind ved Silkebælterne, disse Bælter der sad saa nydeligt om de slanke Liv, lilla som Mark-hyazinther var de, men ogsaa resedagrønne og tazethvide.

Og saa alle disse kapriciøse Haaropsætnin-ger, den skæve Skilning helt til Siden, de store Klynger af sirlig snoede Krøller ved hver Tinding, og Favoritterne — ikke at forglemme.

Man lo, man talte, man pludrede i Munden paa hverandre og man sang.

Melodier fra Hejbergs kaade Vaudeviller, Viser ude fra Vesterbros Theater.

Det var ikke synderlig pietetsfuldt mod en ærværdig Sal, der aldrig havde hørt andre Toner og anden Musik end en sindig gratiøs Menuet af Mozart, en fornem dæmpet Sonate af Fader Haydn.

Væggene, der var viede Pieteten mod de døde, havde ingen Magt over Sindene, Ungdommen havde hængt Glædens Festons over alle Døre, og de store, alvorlige Billeder af

den fine Slægt, de blev kun døde Billeder med Fortidsstøv over Glas og Ramme.

Det gamle Klaver blev lukket op, det sukkede og rystede, saa affæddig var det. Der var italiensk Landskab paa Laagets Inderside, spinatgrønne Laurbærtræer langs Bugten ved Neapel, Vesuv sprudede brandgult, Latinersejl fløj over koboldtblaa Havkrusninger.

Dejligt havde det været, men i sin Tid.

Valsetakter klang, som en Opfordring til Dans.

En smilende koket Wienerwals af Lanner, et Vink til Glæden, et hastigt Fingerkys i Toner, et ungt Hjertes uroligt vuggende Drømme; det var den Vals, der nu var saa aktuel: »Den unge Piges første Balaften.«

De to gamle de havde vendt sig bort fra det stærke Sollys, smilende sad de nu i de røde Stole og lyttede til Tonerne, men de talte ikke. De foretrak rigtignok langt hellere Mozart og Hajrden, og det gjorde det gamle Klaver vist ogsaa, det rystede helt krænket paa sine fire forgyldte Ben.

Unge Herrer med stramtsiddende kulørte Frakker, Hvepsetaille og struttende Skøder gik⁸³

omkring og spejlede sig i Smug i Oldefaders rustne Spejle.

En havde Pandekrøller å la Orla Lehmann, saa var man med det samme liberal, en anden fine Bakkenbarter omkring Kind og Hage å la Hertug af Orleans, det tydede paa cosmo-politiske Tendenser; man talte henne i Vindus-nicherne om sine Clubhemmeligheder, man trak ligesom en passant ildrode, gule og blaa Silketørklæder op af Kjolelommen, nynnede en Stump Vise ude fra Prices Theater og lod for Alvor til at være Stænderinteresseret.

Og da de gamle vendte Ryggen imod Vinduerne blev der vel ogsaa fanget et eller andet uskyldigt Sommerkys bag et fileret Gardin.

Hvis der kurrede en Smule let Forelskelse rundt om i Krogene, saa laa det i Valsetonerne, i Blomsterduften, i Fuglesangen, i Sollyset, kort sagt i Luften.

Men det var ogsaa højst uforsvarligt af den unge Herre, der sad ved Klaveret, at han efter den gratiøst muntre Lanner, over den borgerlig kaade Lumbye, var naaet til den bakkantisk fejende Strausz.

Mer end én Streng sprang der i Oldefaders dybt krænkede Klaver.

6*⁸⁴

Den gamle Mand dér i Stolen havde længe siddet urolig, som vilde han sige noget, som var han træt nu og ør af al den Tummel og Støj omkring sig, ganske hvid var han af Sindsbevægelse, og han rystede stærkt paa de runke Hænder, — øjensynligt vilde han frem med noget, men det var umuligt at faa Ørenlyd; Kaadheden havde faaet frie Vinger, en overgiven Stemning havde grebet alle, den gamle Sal rystede ligefrem af Latter og Lystighed.

Men da man saa udendvidere begyndte at valse udenom de to gamle, kom Oldefader omsider møjsommeligt op af Stolen, han virrede med de stakkels rystende Hænder, virrede med Hovedet, begyndte at stamme en Masse uforstaaelige Ord frem.

Men Dansen gik lystigt til Wienervalsens Toner, en Rus havde grebet hver og én, alle var de borte i Glædens syvende Himmel, som var det Vinger der bar; intet saa man, intet hørte man, Salen var saa stor og saa vid, helt glemte man de gamle.

»Hold op! hold op!« raabte Oldefader med Opbydelse af alle sine Kræfter, »mit Hja^rte — svagt« og han faldt tilbage i Stolen. — Larmen døde pludselig hen i en let syn-⁸⁵

gende Summen, Musiken holdt bråt inde, de hvide og gule Sommerfugle floy igen ud i Solen.

Den gamle Stiftsfrøken sad og snappede efter Vejret, hostede og smaasnakkede.

»Rul de Persienser ned igen, Børnlille« lød den gamle Mands Stemme nu i Stilheden, og lidt efter føjede han ligesom helt undseeligt til »de gamle Billeder bleges for stærkt i Julisol.«

Oldefader kunde ikke selv lide at indrømme, at han var en gammel Mand, der ikke kunde taale Sollys, Billederne maatte holde for.

»Aa« lød det i et stort, skuffet Kor, »der er jo netop saa kønt herinde, naar Solen skinner.«

»Det Lys« sagde Stiftsfrøkenen blidt og undskyldende »er saa skønt, men — —«, mer fik hun ikke sagt, for hun faldt i Tanker og mumlede kun noget uohørligt, saa tog hun sig tilsidst sammen og fik sagt Slutningen af sin lange Tankegang »— — og vi er begge saa gamle her i Salen.«

Saa faldt hun helt hen, mumlede og sov ind.

»Ja, lad os saa komme af Sted« sagde den unge Sangerinde en Smule krænket over at man ikke bedre forstod at skatte hendes Nærværelse, højst feteret som hun var.⁸⁶

Hun skjulte imidlertid sin Ærgrelse i en lang straalende Roulade, der blev slynget ud fra hendes Vidunderstrube som en jublende Sejersfanfare over Livet, Lyset og Ungdommen.

Et Par galante Herrer overrakte Divaen hendes Kniplingshawler; indhyllet, krænket og" syngende forlod hun saa Salen fulgt af sin muntre Cortége. —

Saa laa da lidt efter den gamle Erindrings-stue paany halvdunkel og stille.

Langt inde i de andre Stuer lød Sang og Tale — alt blev paany stille.

Men der gik igennem det gamle Hus et stille Suk.

Stærkest klang Sukket her i Salen, hvor Støvet var Erindringsstøv, hvor Mindets dunkle Blomst foldede Blad for Blad ud, her inde klang det, det var Husgudernes trætte Suk fra Arnen; længe, altfor længe havde de været udsatte for Solen, skrøbelige og syge af Alderdom, som de var, og nu smeltede de langsomt med en døende, sukkende Lyd.

Kun de gamle kan høre denne vemodige Lyd, der minder om de visne Blades, naar de falder ved Høst, Erindringen har saa skarp en Hørelse, naar det gælder alt det døende;⁸⁷

de unge derimod de kan slet ikke opfange denne fine Strygen paa Tidens Le, de tror kun, at de gamle gaar i Barndom, Blodet synger dem altfor meget i Ørene, det risler og bruser og farter af Sted som en purpurrindende Strøm; men de kan saa til Gengæld høre noget helt andet, noget, der maaske lyder nok saa fint, de kan høre, naar Græsset gror, i den tidlige Vaar, i den lyse Nat, grant kan de høre det, og saa er det, at de gamle plejer at sige »nu raser Ungdommen.« —

Mens de gamle Mennesker nu sad dér den lyse Formiddag igennem og talte langsomt og sindigt om den Gang og den Gang, nippende forsigtigt til Malagavinen, lød der igen Trin i Salen.

Stille, rolige Fodtrin var det, nærmere og og nærmere kom de, med en vis nænsom Forsagthed, som bad de allerede paa Frastand om Undskyldning for den Støj, de gjorde.

Det var den unge Pige, der kom tilbage; en ung, stiltfærdig, hvidklædt Pige, Husets sangrige Barn.

Hun var som helt forandret fra før.⁸⁸

Ro og fin Stilhed var over hendes Væsen, der var en taknemmelig Glæde i hendes Øjne.

Hun bar en mørkerød Rose i sit sorte Haar, ved hendes Bryst laa der en hvid Blomst.

Egentlig smuk, det var hun ikke, men der var en mærkelig Dybde i hendes store, brune Øjne, og det sorte Haar laa i svære Kranse over hendes drømmeblege Pande.

»Vilde Du sé, hvorledes vi havde det i vor gode Stilhed, du lille« sagde Stiftsfrøken, hun holdt den unge Piges Haand i sin og kælede for den.

»Men hvorfor er Du saa stille, Barn--

paa Din Geburtsdag — og al den Lykke Du har gjort der inde i Staden — dine Øjne er alvorlige.« — —

»Vi to har glædet os paa dine Vegne« sagde Oldefader stille, inderligt.

Den unge Pige svarede ikke, men hnn knælede ned midt mellem de to røde Stole.

En pludselig Medlidenhed med Alderdommen havde paany ført hende ind i Salen, en overstrømmende kærlig Medlidenhed, en overvældende Kærlighedstrang, hun var altfor lykkelig, nu i denne Time var en Drøm gaaet i Opfyldelse, en Fremtid fuld af idel gyldne Lys⁸⁹

havde vist sig for hende, Blink i Blink, Lys i Lys.

Thi der var kommen Brev just i denne Time, fra ham den store Kunstner, Sangens og Tonernes Mester, Brev fra ham hendes beundrende Lærer, og han havde beredt Vejen for hende, lagt den til Bette med kyndig og kærlig Haand.

Et Ønske for Livet var gaaet i Opfyldelse.

Ved sine indfnydelsesrige Forbindelser havde han omsider faaet udvirket, at Konservatoriet i Paris aabnede sine Dore for hende, den Fremmede; Berlioz og Meyerbeer havde svaret imødekommende, Brevene var komne.

Hun kunde rejse nu, rejse ud, langt ud i den rige straalende Verden, synge sig ind i levende Menneskehjærter, synge sig frem og opad.

Og den unge Pige rodmede i den gamle Sal, her hvor der slet ingen Fremtid var.

Et Hjærte var der, hun troede at have sunget sig ind i, ét allerede, hun troede det forvist.

Mesteren — den elskede. — —

Og der stod i Brevet, at han, hendes Drømmes Helt, kunde ventes her paa Herre-⁹⁰

gaarden endnu i Dag, ud paa Aftenen, han var taget fra Hovedstaden i Gaar, for at ønske hende til Lykke, for mundtligt at aftale alt med hende angaaende Fremtiden.

Brevet, der fløj i Forvejen med de gode Nyheder, var Herolden, der blæste Lykken i Gaarde.

Fremtidsdrømme var der drømt i dette Hus, hvor alt, lige indtil Møblerne, bar Vidne om gamle Dages Smag og Skik, hvor alt ligesom opfordrede Tankerne til Dvælen ved det forbigangne.

Hele hendes Sjæl havde været opfyldt af Ønsker, der syntes umulige.

Men nu — nu var al Ting muligt.

Sommernætter, naar Stjærneskudene faldt Natten over i tause Guldneg, havde hun ofte listet sig ned i den stille Have og ønsket brændende men umuligt op imod den guld-dryppende Himmel.

Om Vaaren havde hun staaet timevis nede ved det høje Havegitter og sendt sin Længsler ud paa vide og fantastiske Rejser med de drivende Foraarskyer.

Ofte havde hun siddet inde i det store Lysthus, hensunken i dybe Betragtninger og⁹¹

altid havde hun betragtet Haven gennem den ildrøde Glasrude i Væggen. Kun denne Ildfarve alene havde tilfredsstillet hendes brændende Tørst efter Liv og Skønhed, hendes Trang til Begejstring og Livsfylde.

Men nu vilde hun synge i Fortidens Sal for Slægtens ældste. Synge for de gamle om Fremtidens gyldne Løfter, om Haabets Rigdom og Kærligheds Lykke.

Og smilende satte hun sig hen ved Oldefaders skrøbelige Klaver.

Tyst løftede en Sang sig frem fra Forspillets drømmende Accorder, en Sang der strøg af Sted paa stille Vinger.

Ikke straks turde hun synge sin Sjæls Begejstring ud, det kunde forurolige de gamle Mennesker, og hun sang

først en gammel snirklet og sær Melodi, der i naive Triller og Cadencer tolkede Vaarens og Elskovens Lykke.

Det var ligesom en skyldig Tribut til Fortiden, det, at denne gamle Sang blev sunget først, og det var, ret som om Klaverets Toner blev fyldigere og gladere, som vaagnede der slumrende Erindringer bag de gule og slidte Taster, disse smalle Taster som rosapudrede⁹²

Fingre havde kælet for, som lyse Kniplingsærmer havde strejft.

»Hvad var det, Du dér sang« spurgte Oldefader, da den unge Pige holdt inde med sit drømmende Efterspil.

»Den forlibte Hyrdindes Brudesang« lød det skælmsk dér henne ved Klaveret.

»Ja, den sang vi i vor Tid, jeg kendte den, nu Du sagde Navnet, — — — det gaar mig saadan til Hjærte, naar jeg nu hører Musik paa mine gamle Dage — — men syng langsomt — saa følger jeg bedre med ----

jeg føler mig saa underlig svag i Dag--det

bevæger mig saadan — — forstaar Du, Barn, — — de Toner, dem sang min Moder allerede — de gamle Toner — syng langsomt bér jeg Dig.«

»Havde Oldefaders Moder ikke en smuk Stemme —? jeg synes, jeg har hørt fortælle derom.«

Den gamle Mand sad længe og nikkede, saa sagde han pludselig med en besynderlig glad Stemme.

»Ja — Du, men det var i hendes ganske unge Dage, hun havde en Englerøst — til Hjærtet gik det, men hendes Fader, min Bedste-⁹³

fader altsaa, det var en streng Mand, saa alvorlig, — han led nok ikke den Syngen — og forbod hende det — det var andre Tider — den Gang — ak ja.«

Stille var der nu i Salen, langt borte i Haven var der en Fugl, der sang, én eneste lang Trille, der udholdende blev ved og blev ved og brast med et bedrøvet, lille Skrig.

Saa var der den besynderlige, sølvklingende Boblen henne i Glaskummen, naar Guld fiskene slog med Halen, den rastløse Smaasnurren i de flittige Uhre, Salens hviskende Aandedræt, der paa én Gang blev hørlig; og i de brede Kaminer, men højt oppe, klang Sommervinden som en syngende Æolsharpe.

Mens Fuglen sang derude, var den unge Piges Hænder ligesom saa trætte faldne ned i hendes Skød, bag sig horte hun de gamles tunge Aandedræt, som en Krusning hen over en stille Sø.

Men saa hørte hun pludselig de unges Latter langt borte.

Og idet hun vendte sig om, saa hun langt inde, at der var tændt mange Lys paa det dækkede Bord, høje Lys der skinnede over blegt Sølv med røde Blomster omkring.⁹⁴

Dér inde var Glæden beredt.

Det var saa underligt med alle disse røde Blomster i det gamle Hus.

En Bølge af usigelig Fryd jog paany op i den unge Piges Hjærte, hun kunde have grædt af Glæde.

Hun maatte synge sin Længsel ud i høje, jublende Toner.

Maatte synge — ikke langsomt, ikke dæmpet, — i Jubel.

Hun kunde ikke længer tage Hensyn til de to gamle afTældige Mennesker herinde, Spændingen truede med at sprænge hendes eget Bryst, hun kvaltes, flk hun ikke Luft, det var umuligt at sjmge langsomt længere, som Oldefader ønskede det for sit eget svækkede Hjærtes Skyld, umuligt at synge stille Pastoraler og bløde Melodier, naar éns egen Sjæl higede mod Solen.

Og hun sang da —, sang som hun vel aldrig havde sunget.

Tonekilder sprudlede frem, Sangen kom som en Springflod, uroligt gærende og brusende.

En ung Stemme løftede sig i Jubel, i stor⁹⁵

Henrykkelse, løftede sig paa spredte Vinger, fløj frem over Havet, steg og forsvandt.

»Hvor Du synger, Barn« hviskede Oldefader med neppe hørlig Stemme »det ryster mig helt ind i Sjælen — men syng langsomt — mit gamle — — svage Hjærte, forstaar Du — — taaler ikke længer de Sindsbevægelser.«

Sangen døde hen, Stilheden var der paany.

Men Fuglens monotone Trille blev ved og blev ved derude, drømmende og udholdende, og det gamle Hus hviskede med hundrede søvndyssende Erindringsstemmer: »Larm ikke saadan med din Ærgerrighed og dine hidsende Længsler, drøm ikke saa uroligt i dine vilde Toner, overdøv ikke vore stille Stemmer. Ved dit Hjemms Arm sidder Erindringen, bleg bag sine graa Slør, bag Huset gror Tankens Valmuer, under Taget arbejder Glemslens Edderkop, du maa være rolig, hører du, syng ikke saadan, men lyt til Erindringens Fugl derude, den synger jo for dig om de svundne Tider, de glemte Dage, i dens Toner vil du finde den Ro, som Betragtningen giver.«

Blikket i den unge Piges Øjne var indadvendt, hun saa ingen og intet.

Pludselig sprang hun op — med et Sæt.⁹⁶

En Stemme lød langt inde i Stuerne.

Det maatte være en kær og kendt Stemme, et stort straalende Smil gled hen over hendes Ansigt, Øjnene lyste, Kinderne glødede, Armene havde hun strakt ud fra sig; ventende, lyttende stod hun dér, hun vilde ile i Møde og stod dog som groet fast, betaget, overvældet af en pludselig stor Overraskelse.

Og Stemmen der havde voldet al denne Betagethed, kom nærmere, det lød som kaldte den.

Hendes Hænder kom længere og længere frem, mer og mer bøjede hun sig forover, som vilde hun ile af Sted, løbe, maaske flygte, og dog stod hun dér endnu, stod dér, uden at røre sig af Pletten, og Brystet bevægede sig hæftig op og ned, og det var, som kunde hun ikke faa Vejret, men Sangen havde ogsaa taget alle hendes Kræfter, hun folte sig svag, sælsom svag, lykkelig, afmægtig, en Afmagt nær — og hun græd.

Dér stod han ovre i Salens høje Dør, han — Mesteren.

Da han saa hendes store Bevægelse, Taarerne, Lommetørklædet, der var kommet frem.⁹⁷

smilte han kun, han havde jo forberedt sin Ankomst, og dog —.

Han kaldte glædesstraalende ad hende, kaldte hende ved Navn, blev dog endnu staaende i Døren, som var han bange for at gaa ind i Erindringens Land.

Han stod dér lige midt i Salen, den sorte Rejsekappe laa endnu om hans Skuldre, straks var han ilet herop for at finde hende, tale med hende, tale ud, før de andre kom.

Lidt varede det endnu, inden hun kom, smilende, med Taarer i Øjnene, saa hun over paa ham, saa paa ham som paa et skønt Syn, — hans høje hvide Pande, hans mørke, bølgende Haar, den fornemme Holdning.

Saa ilede hun ham straalende i Møde, løb frem mod Lyset og imod Livet.

Han bredte Armene ud imod hende.

»Dine Taarer er dit Svar —« sagde han stille, bevæget.

Længe kunde hun ikke faa sagt noget, men da hun omsider, hulkende i hans Arme havde takket for alt, under tusinde lyse Taarer havde stammet sin Lykke frem, da hun hørte hans rolige, besindige Tale, hans taknemmelige Ord, da var det hende, som om hun endnu en

De gamle sad slumrende i de høje Stole.

Gamle Stiftsfrøken nikkede i Søvn, men Oldefader maatte have hørt Erindringens Fugl hans hvide Hoved var sunket ned imod Brystet, der laa over hans Pande Skyggen af en Drøm, omkring hans indfaldne Mund dvælede endnu ligesom en svag Glans af gamle Minder, over hans foroverbøjede Ansigt tøvede dette besynderlige Skær som et hvidt Lys, en Glans fra en anden Verden.

Stille løsnede hun den røde Rose ud af sit tunge, sorte Haar og lagde den forsigtig over hans foldede Hænder.

Hun troede vel kun, at han sov.

Et Fingerkys til den gamle Sal, de gamle Mennesker, de gamle Erindringer.

Saa ilede hun bort.

»Og jeg kan altsaa rejse nu, straks, hvad Øjeblik jeg vil.«

De gik langsomt ind gennem Stuerne ved hinandens Side.

»Ja Tak skal du have« sagde han spøgende »det er godt nok, men først —.«99

»Først —?« spurgte hun lidt usikkert, forundret, lidt bøjede hun Hovedet bort fra ham.

»Jeg maa hviske dig det ind i Øret.«

Da han havde hvisket sin Hemmelighed, blev hun rød og saa ned for sig.

»Du bliver rød?«

»Din Hustru — nu allerede!« sagde hun stille, hendes Stemme var ligesom bleven lidt dybere i Klangen.

»Tror Du, at det er det samme som at binde Vingerne paa dig,« spurgte han kærlig bevæget og greb hendes Haand »tror Du, at Du, ved at blive min Hustru nu, inden vi rejser, bringer din Kunst et saa stort Offer.«

»Vi — du siger »vi rejser.«

»Kære — kære — du elskede — altid vil jeg nu sige »vi,« vi to, vi flyver jo sammen nu, først nu skal vor Kunst dyrkes, to som vi er om det samme Maal.

»Og din Moder« hviskede hun undseelig, »tror du ogsaa, at hun vil kendes ved mig, de store Slægtstraditioner i jeres Familie —, hendes strænge Standsfordringer« — — — »I er jo adelige.«

Han lo helt fornøjet.

7*100

»Kærlighed, du, stor Kærlighed, den kender virkelig ikke til Standsforskel.«

»Nu er jeg glad — rigtig glad« sagde hun hurtigt »jeg var bange for, at det skulde gaa os, som det gik de to gamle Mennesker, der sidder derinde.«

»Saa — hvorledes da?«

»Jo du — det er saadan en lang Historie, jeg skal fortælle dig den senere — men der kom nok et Adelsskjold imellem to Hjerter, der elskede hinanden, saa kan du jo nok tænke dig til Resten.«

»En Tragedie altsaa.«

»Ja netop.«

Han lagde Armen om hendes Liv.

»Tiderne have forandret sig« sagde han muntert »Aanden er ikke længer den samme.«

Hun lagde sit Hoved ind til hans Bryst, tiende gik de frem gennem de lyse Stuer.

EN BY, DER VAAGNER
KONGENS KJØBENHAVN SET FRA VESTERVOLD

IVj København vaagnede tidligt i de lyse Sommermorgener.

Solen skinnede paa Rullegardinerne allerede Klokken fem, og Spurvenerne kunde slet ikke holde Mund, de skreg som besatte, helt tossede af Solskinshenrykkelse, de troede nu vist, at det lød kønt, der var Korsang paa Tagskæget, i det hele Nabolag.

Kjøbenhavn, Byen nedenfor de grønne Volde, vaagnede, fra Hestemøllestræde til Store Lars-bjørnstræde, fra Toldbod til Nørreport, — vaagnede i Himmelseng med Mahogni, fuld Mahogni over det hele og Dun i Dynerne, man sov godt den Gang, det var en god Tid.

Byen med Børs og Vagtparade, med Comedie-hus og Hovedvagt tog sig nu først en lille Morgenskraber, thi hvorfor forhaste sig"; den skød Nathuen i Vejret, gned Øjnene, gabede, strakte sig rigtig saa godt under Dynen, vendte sig tungt og slumrede blidt ind igen.¹⁰⁴

Nathuen havde Kvast i Toppen og rød Kors-stingssyning rundt om forneden, man havde æsthetiske Fornemmelser og Sans for det skønne i de Dage.

Men Byen drømte ikke, thi der var slet ingen Ting at drømme om, det skulde da være om det Tyveri i Helliggejststræde i Gaar, eller om Concerten å la Strausz i Hotel d'Angleterre, — og det var virkelig magert nok.

Duerne var allerede ude af Loftslugerne, sad paa de røde Tage og kurrede af Morgenvelvære, — og Kjøbenhavns ferme Piger var ogsaa ude, de murrede af Søvnighed og Morgengnavenhed.

Pigerne gik paa Torvet med Kurv paa Armen, Suppeurter skulde der købes inden Madamen vaagnede. Det var en Familiesuppernes Tid, Suppe paa Bordet hver eneste Dag, jo, det var dejligt at leve, dejligst at leve i selve Kongens Kjøbenhavn.

Og Vinden gik i Voldens grønne Træer, Vejrømøllerne snurrede rundt, Paquetskibene ude i det blaa Sund stod fremad med spændte Sejl, og højt oppe over de røde Tages Mylder, højt oppe over den sødt slumrende By, skinnede og straalte i den rene Luft vor Frues blanke¹⁰⁵

Guld Kors, for en Kristenby var det man levede i, Kristendom lige fra Sandkisten og Jærnporten til Classens Haver, og lige midt i Staden boede Bispen.

Saa vaagnede Kjøbenhavn da omsider for Alvor, kom ud af Fjerene, de blaa slotsprydende Rullegardiner blev trukne i Vejret, yndigt saa Solen skinnede derover paa Naboens Væg.

God Morgen Hr. Sørensen!

Genboen stod i den bare Skjorte, kiggede og nikkede bag sine Gyldenlakker, Brillen havde han paa Næsen; sover man med Brillen snorker man ikke saa hørligt, og Madamen skulde have sin gode Søvn uforstyrret i den brede Ægteseng ellers vankede der Gardinprædikener.

Vægteren stod paa Hjørnet med stor Kabuds ned i Øjnene, Solen skinnede paa Morgen-stjærnen, den var rød af Rust, og den skinnede paa Vægterens Næse, ogsaa den var rød.

Og i Gaderne, langs med stinkende Rendestene og vippende Rendestensbrædter, forbi hældende Vandposter, der stod midt i grønne Græsoaser, trippede alskens Godtfolk allerede afsted paa højttoppede Brosten.

Skraldevoenen kørte lige midt i Gaden, Skralden gik. Pigerne kom med svingende¹⁰⁶

fulde Bøtter, Skraldemanden fik sig et Morgenkys bag en Bøtte, et Kys saa det klaskede.

Unge Mennesker fløj afsted til Kastelsbade-huset for at tage sig en Dukkert førend det von Westenske Institut lukkede sine Porte op; Can-cellister med alvorlige Mapper under de tynde Arme skridtede af med Guldbriller paa Næsen; unge Elskere, nette i Figur, med Silkehalsbind og Bambusstok, svævede allerede om med Præsenter og Urtekoste til den udvalgte Geburtsdag, én med rød Pelargonie til sin Jette, en anden med Syetui til Ernestine, den eneste.

Hvor de svævede, hvor de dansede af Sted.

Ernestine sad nede i Gaden og kiggede i Gadespejl, Halsen var ved at gaa af Led, Spejlet sad skævt, det hang paa en Stang saa Bunden næsten vendte i Vejret, men hvad gør maaske ikke en forelsket Pige for at faa et Kig af sin Elsker at se, naar han kommer dansende i Gaden med en rød Pelargonie under Armen.

Recensenter, der tog Livet af unge Poeter i Berlingsavisen og Commissionstidende gik om med glubende Øjne og saa hegelske ud, de struttede ligefrem af Filosofi og Hejberg og havde Kritik i Skøderne.

Saa var der unge Piger, der tog sig et¹⁰⁷

lille hurtig Trip paa den morgenstille Vold med fileret Shawl og Knækparasol, de var livlige efter Morgenkaffen, der var Kringler i Kjølelommerne. Elise Romanini Kringler, højst velsmagende med Sukat og' Korender.

Elise Romanini! som et Svanedun i Sommervind!

Ja hør hvor de unge Piger hvisker og tisker.

De var nok i Morskabstheatret i Gaar Aftes med Fætteren og Seeondlieutenanten fra Hauser-plads, Mama bildte de ind at de gik til Hr. Grundtvig i Vartou. Salmebøgerne havde de i Hænderne — det havde været stor Commerce.

Og hvor Elise og Flora dog havde danset. Pas de deux med Træsko — men som Sylfer — man havde intet hørt — som et Par Sommerfugle.

Og der havde ved Gud været unge Piger fra de honetteste Huse derude i Gaar, slet ikke Damer af den galante Slags.

Smaapigerne gik i Kongenshave, for de havde nu altid Ferie, der var altid Ferie i Institutet, Institutbestyrerinden var paa Besøg" i Jylland, hun blev helt borte og havde Nøglen i Lommen, og saa gik alle Smaapigerne i Kongenshave for at se paa Hesten og Løven.¹⁰⁸

De havde Kristiansfeldterkage i Syposerne og Ringspil paa Hovedet Halvhandsker med Kvast og hvide Stromper.

Men ud ad Langebro gik alle de unge Poeter, thi den Vej gaar alle unge københavnske Ærgerrigheder.

Unge Poeter, der havde debuteret i Adresseavisen med »Maane« og »Aftenstjerne« gik over Broen med Lamartinekroller og Weltschmerz i Ojnene.

Kravatet var genialt forflojent å la Byron, Folk saa straks det var et romantisk Gemyt der gik forbi. Blikket sværmede helt ud forbi Sandkisterne og der spekuleredes stærkt paa næste Poem »Svanejomfru eller Psychevinge.«

Informationsgivende Herrer paa Pianoforte og Fiolin vimsede omkring, thi en dannet Tid var det der blev spillet i hvert et Hus, selv i Pederhadsensgang og paa Pistoltorvet hos Lose og Olsen kobtes Noder over en lav Sko. »Alpehornet« og »Hyrdens Morgensang«, var stærkt efterspurgt i det Foraar, ogsaa »Perleregner * og »Nattergalens Aftensuk«, men de var sværere. thi der var Triller med venstre Haand og Dobbeltgreb med højre.¹⁰⁹

I Kirsebærgangen gik selvfølgelig alle de elskende, baade de lykkelige og de ulykkelige

Her nede stod de ensomme Bænke, mørke Bænke, hvori man let kunde skære sit og hendes Navn med Hjærte og Pil, her nede hvælvende sig hvide Blomster paa alle Kanter, hvide Blomster mellem lysegrønne Blade, og hernede sang endelig de Fugle, der klager ømt og lokker mildt, de Fugle der er Ensomhedens og Elskovens.

Elskende var der, der havde Smørrebrød med i en Københavns-post, Kyssene blev lidt fedtede, men dejligt var der.

Elskende var der, der kyssedes bag en Parasol, der kunde knækkes til højre og venstre, eftersom Folk gik forbi.

Og de hvide Blomster duftede, de grønne Blade viftede, Fuglene sang, Rebslageren sang, alt var saa stille og

idyllisk.

Man skulde slet ikke tro, at denne nydelige teglhængte By med de friske Haver og de soledede Gader kendte til alle disse constitutionelle Bestemmelser, alle disse foragtelige Bevægelser, som »Mændene af den gamle Tid« forargede sig saa grundig over.

Gik maaske ikke »Mændene af den gamle Tid

Tid« deres gode Morgentur paa den grønne Vold; skinnede deres sirlige lysegraa Hatte ikke frem overalt, langt borte og nær ved, straalte ikke deres glatte fint barberede Ansigter af stille og hyggelig Velvære, jo bestemt gjorde de saa.

Det saa virkelig slet ikke ud til, at de hvid-haarede gamle Herrer ærgrede sig sjænderligt over stygge Pasquiller i »den Frisindede« eller over slesvig-holstensk Vrøvl i »Flensburger Wochenblatt.«

Nej — de hvide Blomster duftede, de grønne Blade viftede, Fuglene sang, Rebslagerne sang, alt var saa stille og saa idyllisk.

Og de fine gamle Herrer satte Guldbrillerne tilrette paa de aristokratiske Næser, rettede paa de højtbundne hvide Halsbind, gryntede velfornøjede og saa ud over den rare By.

For det var nu en rar By.

Professor Hejbergs filosofiske Bv, de virkelige Etatsraaders, Ilofageters og Generalkrigs-commissairers lune Stad, hvor Guldæblerne sprang paa Gammeltorv paa de højeste Ge-burtsdage, hvor Vagtparaden trak op, og hvor Folk ilede i »Læseforeningen« for den æsthetiske Dannelses Skyld.¹¹¹

Thi vilde man henregnes til de gentileste blandt de gentile og besidde den virkelige Aands-dannelse, ja saa maatte man følge med i Lec-turen, baade i den franske og i den tyske, skønt Sue og Dudevant og adskillige ikke var absolut opbyggelige for et respectabelt Menneske.

Og hvem vilde vel ikke henregnes til de gentile og de respectable.

Respectabel var man, naar man gav til de vandlidte i Jylland, til Comiteen for det Thorvaldsenske Musæum; naar man med al mulig Elegans kunde tale med om »det skønne« og ved passende Lejligheder, for Eksempel i Comediehuset, naar Fru Hejberg optraadte, kunde sige »sublimt« saa det røbede Sjæl og det helt hen i Parterret.

At læse »Raketten«, drikke mere end et Glas Biskop i Refraichissementsalen i Comedie-huset og gaa med olivengrøn Sommerfrakke, det hørte til Lapsestregerne.

Men — alt i alt, Kongens Kjøbenhavn var en rar By og en hyggelig By.

Folk var solide som Randershandsker og sov i Himmelseng med Mahognihimmel, mer kunde man ikke forlange, og mere forlangte vel heller ikke Mændene af den gamle Skole,¹¹²

der gjorde deres Morgenbetragtninger paa den grønne Vold.

Men der er ingen Regel uden Undtagelse, ikke alle unge Piger er ferme og solide, ikke alle unge Herrer er respectable og gentile.

Selv i den hyggelige og borgerlige Tid var der en Opposition mellem de unge, der var højst uforsvarlig og ærgerlig.

Ikke enhver ung Pige vilde sidde paa Forhøjning og stikke i Kanevas, ikke ethvert ungt Menneske gad gaa til Aftensang i Helliggejstes.

Maaske staar der nu her oppe paa Vester-vold en eller anden ældre Herre og skumler over den letsindige Aand nuomstunder.

Den gamle og fine Herre sér helt betænkelig ud:

Thi hvorfor maaske vil en honet og for-dringsfri lille Jomfru ikke sidde paa Forhøjning mer, det gjorde hans

Forlovede, hun var en stilfærdig Forhøjningspige med Strikketøj og Strøtanker, og hun blev til noget, Konferentsraadinde med Abonnement i Parketlogen, og hvorlor vil et ungt Menneske ikke mere sidde i Cancelli paa en hæderlig Taburet, det gjorde¹¹³

han i sin Tid, og han blev til noget, Konferentsraad med Ordner og Agtelse.

Og den gamle Konferentsraad kan slet ikke faa det i sit Hoved, han staar nu lige over Vesterport og sér tankefuld ud.

Fuglene sjmger i de brede Lindetræer, men han hører det ikke, thi hvorfor vil en Pige ikke være sparsommelig og lade sine italienske Sommerhatte dampvaske i en Straahatte Dampvask i Stedet for straks at købe en Pariserhat af den moderneste Façon. Hans Forlovede havde sin Sommerhat i femten Aar, den gik til Vask hvert Aar, før den gik i Vasken.

Vinden vifter i Lindeløvet, saa det bruser og dufter, men Konferentsraaden mærker ikke denne tyste Susen højt oppe i de gamle Træer.

Han er falden i Tanker her højt oppe over den hyggelige By, der forputter sig bag Voldene og faar sig sin første Morgenkaffe.

Alle Skorstene ryger, den blaa Røg stiger og stiger i fine lodrette Spiraler.

Kjøbenhavn takker Himlen for sin Morgenkaffe.

Solen glitrer i Lindeløv, falder i lysende gule Pletter ned mellem Kastaniernes bred-fingrede Blade, Raadhusduerne flyver i Vejret

8114

i store Kredse, og Luften dirrer og summer af Gadesælgeres Raaben og spadserendes Latter og Tale.

Ud af Vartous Port rokker de gamle Mennesker, forsigtigt — forsigtigt, de kryber langsomt af Sted med Stokke i de visne Hænder, de sér fornøjede op imod Solen og nikker til alle forbigaaende, — saa sætter de sig stille over paa Bænkene under de grønne Træer og sér paa Børnenes Leg.

Toppen flyver — Børnene skriger, de affældige Morliller sidder i Rækker og mimrer af Solskinsglæde.

Saa er der langt borte en Hest der vrinsker, en Pisk knalder, den dybe Stilhed brydes pludselig af hurtige rappe Hovslag.

Og en Støvsky staar i Vejret, den gamle Herre faar Sand i Øjnene, idet en Dame sprænger forbi i flyvende Fart.

Forbi allerede — forbi!

Alle de elskende nede i Kirsebærgangen kigger nysgjerrigt fra alle Bænke, rejser sig. iler op ad Skraaningerne og spejder ned mellem de grønne Træer.

Damen er allerede langt borte.¹¹⁵

Støvet staar som en graa Sky omkring den høje Hest, Damens mørkeblaa Ridekjole bruser ud til Siden, og Hattens hvide Fjer vajer lystigt bag ud, Pidskeknald falder Slag i Slag, en Hund halser gøende efter Hesten.

Pludselig holder Damen inde med sit voldsomme Ridt, langsomt lader hun sin prustende Hest gøre Front ind imod Byen, nu staar den dér som groet fast i Jorden, vuggende sit fine Hoved op og ned — op og ned.

Og alle de forelskede nærmer sig forsigtigt under de beskyttende Knækparasoller.

Hvem kan dog denne fornemme Rytterske være ?

Konferentsraaden, der omsider har faaet Sandet ud af Øjnene med et gult Silkelommetørklæde, sér meget konsterneret ud.

En ung Dame til Hest — med Fjer — mærkværdigt.

Og rundt om stimer det allerede med nysgjerrige Madamer, de grønne og blaa Sommer-shawls dirrer af Nysgjerrighed, de brede Hatteskygger vipper og nikker.

Arveprinsessen? Nej — det er ikke Caroline. En Comedianterske fra Nørrebro Cirkus? — Heller ikke.

8*116

»Nej — det var en fin Dame,« siger den tykke Madame i det brandgule Chally Sommer-shawl »fin var hun, — det lange Silkeslør var af de dyre fra Østergade, hun er vist en Grevedatter, hver Morgen kommer hun flyvende som en Vind, det gaar ud over min Moppe, det er ingen Fornøjelse for mig, der ikke har andet i Verden end ham, men kønt for Synet, det er det.«

Sladderer gaar, Madamen har Ordet.

Man finder enstemmigt, at det er Synd for det kønne Dyr, og den lille visne Gammeljomfru med den sorttærnede Sirtses Parasol maa ved Gud sige, at en anstændig Pige bærer sig ikke saadan ad — med Hest og Hund og Pidsk, saa en anden knap maa være der.

Og det samme siger de andre — saa nærmer de sig alle forsigtigt i Klump.

Dér borte, lige midt i Solstriben, sidder hun, den fremmede og ukendte, rank, groet fast i Saddelen.

Genstanden for alle Madamers Nysgjerrighed — og alle gamle Herrers Forargelse.

Hun med de livlige brune Øjne — med det svære mørke Haar omkring den hvide Pande.

I Dag rider hun sin Morgentur alene, —117

men undertiden har hun et helt Følge af unge lattermilde Mænd med sig, — og da kender Voldens Forargelse ingen Grænser.

Uden Resultat diskuteres der, om hun er dens Datter eller dens Datter.

Hun rider hurtigere end nogen kan følge, derfor véd ingen, hvorfra hun kommer og hvorhen hun rider, kun ét er udenfor al Tvivl, det er ikke nogen Forhøjningspige med Kanevas og Filernaal, alle de gamle Herrer der gaar Morgentur er enige paa dette Punkt, og det er altid noget.

Solen falder over hendes fine Skikkelse.

Hovedet har hun bøjet langt tilbage, som i en lykkelig vaagen Drøm.

Maaske vugges der dristige Forhaabninger imod hendes unge Hjærte; er der ogsaa i dette Bryst denne besynderlige Higen efter at komme ud af snævre Rum og snævre Baand?

Hører hun til Ungdomskredsen i en borgerlig og hyggelig Tid, den Kreds der efter Madam-ernes Sigende bestaar af emanciperede Fruentimmer og frisindede Herrer?

Med halvtillukkede Øjne sér hun ned paa Byen, der breder sig under hende, med sine118

højt gavlede, gemytlige, rødteglede Huse, med sine evigt rygende Skorstene, med sit Myremylder af smaa, sorte, fornøjede Mennesker, der gaar til deres daglige Dont, til deres Skoler, deres Værksteder, deres Køkkenhaver.

Og hun svinger sin Pidsk over sin Hests Hoved —, akkompagnerer ligesom sine urolige Tanker med Knald paa Knald, — lader den Gang paa Gang, hurtigere og hurtigere knalde og smelde al hendes ubændige og indeklemte Harme over det stillestaaende, det tilvante og dagligdags dér nede i den fredelige og sollyse By, Byen, der aldrig kender Feststemning, aldrig kender til andet end det daglige fornøjet tilfredse Hverdagsliv.

Hun lader Pidskesnærten flyve op i disse lysegrønne Blade, mejer dem bort saa at de drysser ned til alle Sider i svirrende Skyer, hun kløver denne dovne blaa Luft med sine snertende Slag, — — saa drejer hun med et besynderligt Smil igen sin Hest omkring, sætter paany af Sted ned gennem den foraarsfriske Lindeallé. Fjerene nikke, Kjolen staar ud til Siden som et Brus, — saa forsvinder hun som en mørk Prik for alle de forelskedes maabende Øjne.119

De elskende gaar igen ned til deres møre Bænke og til deres Smørrebrød, næbbes og tager fat paa Ostebrødet.

Hvem hun nu var?

For der var da vel ikke Feer i Hejber-gernes Tid?

Er det tænkeligt, at Bourgeoisiet har haft sin Æventyrprinsesse?

Konferentsraaden, der stavrer omkring derhenne med sin graa Solskærm, har nu den Formening, at det maa være en Skribentinde, en dansk George Sand, eller noget andet emanciperet.

Saa gaar han hjem til sin Kone og til sin stille, evigt hælende Søsterdatter og udtaler sin Indignation, og den glatkæmmede faamælte Søsterdatter, der allerede troner oppe paa Forhøjningen bag Fugleburet, troner i blaastribet Sirts med bred Guldbrosche paa den flade Barm, strækker sin hvide og smalle Haand ud efter »Strøtankerne«, der ligger i Sykurven, og siger langsomt og med Vægt:

»Gud, hvor frivolt.«

Mer siger hun ikke, for hun har det mest med Tanker og Indeliv.

Konferentsraadinden jager tænksomt en EI-120

fenbensfilernaal op i en skæv Chignon og siger med fed Betoning:

»Ja, man tænke sig kun vor Angelica til Hest, i Cavalcade!«

Konferentsraaden og den sirtsbetrukne Søsterdatter har vist deres Besvær med at tænke Tanken.

Det gamle Ur derhenne paa Mahognichif-foniéren finder nu ogsaa for godt at give sit Besyv med, det snøvler, det brummer, det klimprer inde i sin Glasklokke, det vil sige at Klokken er ti.

Frokosten venter, Maskinen staar og snurrer og snurrer — overdøver al Indignation og faar ogsaa det sidste Ord.

Og der snurres i alle Huse i den hyggelige By, en uendelig Snurren.

Kjøbenhavn faar nu sin anden Morgenkaffe.

GENERALINDE SGHERNINGKjøbenhavn havde i de Dage en Kedsommeligheds Periode.

De ultraliberale kedede sig i Clubberne, de jævne juste-milieu Mennesker kedede sig, alle kedede de sig, der skete da heller ikke det aller bitterste.

Den gamle Konge paa Amalienborg havde Snue, Vandspringet paa Gammeltorv vilde ikke springe, Stændervrøvl i Itzehoe og Viborg, lidt Brand i Pedermadsensgang med Vægterpiben og Brandtrommer, — det var det hele.

Man sov i Comiteerne, men mest i den Thorvaldsenske, man sov over Journalerne, men mest over Kjøbenhavnsposten, man gabede i Foreningerne, men allermest i Trj'kkefriheds-selskabet, man gabede, man sov, — Søvnens var blid og langvarig.

Men der var da ét Hus, hvor man hverken sov eller kedede sig, det laa paa Garnisons-pladsen, stort og herskabeligt saa det ud, og¹²⁴

Husfruen var General Schernings meget unge, meget blonde, meget lystige Enke.

At Generalinden var Enke og ung Enke havde Folk ikke noget imod, men at hun var lystig Enke, det havde man grumme ondt af, muntre Enker var ikke efter den Tids Smag, og Frederikke Scherning var ovenikøbet én af de overmaade lystige.

Der skumledes i Mikkelpbryggersgade, der hviskedes paa Kvisten, der tiskedes paa første Sal, rædsomt var det med den Generalinde; naar man ikke sov, var man forarget, og Forargelse var der nok af; der var megen Sladder i Kjøbenhavn i de Dage, den sad saa lunt bag Voldene og fedede sig, saa var det en lille Jomfru, der var kommen for Skade, saa en Madame, der ikke var tilstrækkelig kvindelig i sit Væsen, der blev sladret, der blev snadret, nu var det Schernings livsglade Frue, det gik ud over, hun var ikke honet, ikke agtværdig, kort sagt ikke én af de

rette Enker.

Men — Fru Scherning indhyllede sig i sit store røde Shawl — indhyllede sig og lo.

Hun stod ude paa sin Altan, midt i Solskinnet, og tirrede Kjøbenhavns Borgere med sin lyse Latter og sit røde Shawl.¹²⁵

Man vidste meget vel, at hun læste de frisindede Journaler og holdt »Raketten,« det var hellerikke nogen Hemmelighed, at hun samlede unge Herrer om sig i Skarer, stod i Tableauer for dem og læste Heine op, smaa Vers der baade var frivole og ugudelige.

Der var nok »fransk Tone« i det Hus.

I Særdeleshed gik det ud over Tableauerne, de var saa vist baade mythologiske og uanstændige og foregik efter Thetid i bengalsk Belysning, og der var nok altid en vis kendt Premierlieutenant af det sjællandske Landseneer Regiment, der altid var Amor, naar Fruen var Psyche.

Det hed sig naturligvis, at det var af Begejstring for Canova og Thorvaldsen, Interesse for det plastiske, men — man forstod meget vel.

Og alle Madamer og Fruer, Jomfruer og Frøkener knyttede Bindehattenes Baand med indignerende Fingre, lagde frynsede Mantiller over foragede Skuldre og gik saa i Byen for at udtale sig en Smule.

»Cancelliraadinde! har de hørt — —.«

Cancelliraadinden havde hørt, at det var en Bataillonschirurg ved Husarregimentet, men¹²⁶

Generalkrigscommissairens Frue paastod, at han var Bombarder ved det borgerlige Artillericorps, hun havde det fra sin Mand; der var to der gættede paa Landkadetter, og én paa selve Chefen for Borgervæbningen, Prins Ferdinands lette Dragoner kom ogsaa paa Tale, i det mindste Premierlieutenanterne, saa kom Themaskinen paa Bordet og Aftenen gik rigtig saa rart; man hæklede, syede og filerede, Pindene gik, Naalene prikkede og Mundene gik, bredt og godt sad man i Sophaen, der blev ikke levnet Generalens Enke Ære for en Skilling.

Ved Juletid bragte Kjøbenhavnsposten og Berlingsavis en meget opsigtsvækkende Meddelelse!

Generalinde Scherning skænkede »fem tusinde Rigsdaler« til velgørende Øjemed.

Der var baade til trængende Militærenker, til fattige Confirmander, til Caroline-Skolens Elever og det søsterlige Velgørenheds Selskab; og hvad der var det mest forbløffende. Journalerne bragte endog en liden Opsats fra selve Fruens Haand, meget nydelig skreven, der stod en hel Del kønt om General Schernings Minde, baade fromt og kristeligt lød det, Kongens Kjøbenhavn blev¹²⁷

ganske stille af Forbløffelse, for hvad i al Verden skulde man nu tro om den Dame paa Garnisonspladsen.

Fruen modtog efter Sigende en Deputation med en Pastor som ordførende, hun modtog Deputationen staaende, — med ildrødt Shawl.

Pastoren takkede for Pengene, han talte en hel Time og sagde, at Fruens Udtalelser i Journalerne havde været frimodige Ytringer i Luthers Aand, ægte lutherske og opbyggelige for Menigheden.

Generalinden takkede, malerisk draperet med franske Blomster paa Haaret, der blev budt Chokolade om med Vanillekranse, og Deputationen var yderst charmeret, man drak to store Kopper, saa gik man.

I hele to Maaneder var Byen stille, den kunde slet ikke komme sig efter Slaget, men saa tog Sladdereren da endelig fat igen.

At man kunde være saa dum, hun vilde kun dække sit skandaløse Privatliv med de Rigsdaler, men hun tog fejl, man saa desværre altfor klart, der var noget med den Premierlieutenant, med den Bataillonschirurg, med den Bombarder, med Chefen for Borgervæbningen og de Landkadetter, man tog en frygtelig Hævn¹²⁸

over Forbløffelsen, glemte helt at tale om Fru Hejbergs Talang i det tragiske, om Enepiger, Skønlitteratur og

Modesager, hele Byen talte kun om Generalindens Meriter paa Garnisonspladsen.

Levende Tableauer til langt over Midnat, Kankan ved Morgengry, Champagneknalden ud af Vinduet, de forbigaaende fik Propperne i Hovedet saa de maatte gaa med Bind i halve Maaneder; én kunde fortælle at Fruen sang Béranger i fransk Costume, en anden, at hun stod Statue som »medicæisk Venus,« det var nu en Skandal, en sand Skandal for By og Omegn.

Og det blev igen Juletid, — — og hvad skete der ikke!

Adresseavisen og Berlingsavis bragte meget opsigtsvækkende Meddelelser.

Generalinde Scherning skænkede »ti tusinde Rigsdaler« til velgørende Øjemed !

Kjøbenhavn var som lamslaaet.

Der var baade til Skipperenker og vand-lidte paa Lolland, til evneløse Forældres Pigebørn og til tilskadekomne Cancellisters Døtre, til nedfaldne Mureres efterladte og Missionen i Trankebar, der var til Præster og Urtekræm-

mere, til Kopister og Blytækkere, ingen var forbigaaet, alle var taget med paa det kærligste og omsigtsfuldeste.

Og der var en stor spaltelang Opsats fra selve Giverinden; hun talte med bevægede Oi'd om det dybe Savn, Generalen havde efterladt i hendes utrøstelige Hjærte, om den ulykkelige Situation hun befandt sig i som enestaaende Enke uden paarørende, der kunde trøste hende i hendes dørbe Ensomhed, hun talte om Religionens Trøst med Ord som selve Grundtvig ikke skulde have skammet sig ved; kun det at give bort, var nu hendes eneste Lyst her i Livet, kun det at give bort, ja, om det saa var sig selv, hun havde Trang til at ofre sig selv, kaste sig bort for en god Sags Skyld.

Det var til at græde over, saa rørende lød det.

Der kom to Deputationer for at takke og trøste den enestaaende Enke.

Generalinden modtog dem liggende paa en Sofa, — i italiensk Bondepigedragt, med udslaget Haar og bare Fødder.

Det var en Provst, der førte Ordet.

Han kunde næsten ikke tale for Taarer, saa Generalinden maatte række ham et stærkt parfumeret blaat Silkelommetørklæde.

9130

To snorebesatte Tjenere bar kæmpehøje Kransekager om i Forsamlingen, og Provsten talte, han brugte halvanden Time. Han kaldte Giverinden for alt hvad ædelt var, offervillig som hine Kristinder i de første Tider, der gav alt Gods og al Liggendefæ bort til Menighedens Bedste, gavmild og godgørende, uden Tanke paa sig selv, med Næstens Vel for Øje et skønt Eksempel til Efterlignelse, en velgørende Dug, en sand Kvinde.

Generalinden maatte igen bede om sit blaa Silkelommetørklæde, hun skulde græde.

Hendes inderste Tanker var udtalte, hun følte sig overvældet, alt skulde hun gøre for det gode Eksempels Skyld; og hun ringede paa en Sølvbordklokke, der var endnu en Gave, hun egenhændig vilde overrække, en lille Gave kun, — en Alterdug. Hun havde selv syet den, det var kun en venetiansk Bort med en ægte Knipling om.

Og Alterdugen kom ind, den blev baaren paa en sort Fløjelspude.

Det var ikke langt fra at Deputationen knælede nu, én efter én blev stedet til Haandkvs henne ved Sofaen, Alterdugen blev lagt ned i et poleret Cedertræsskrin, og saa gik man med

svulmende Hjerter, med Taksigelse paa Læberne. —

I et halvt Aar var Kongens Kjøbenhavn stille som en Grav.

Der gik de fæleste Rygter omkring i Smug, haarrejsende Ting at høre paa, utroligt og rædsomt, det kribled i Godtfolk af Indignation, man dydede sig snart ikke mere, og det blev September, det blev Oktober, man maatte for Gud nu sige sin Mening helt ud af Posen inden Julen kom og en ny Dotation var i Vente.

Man maatte have November i det mindste til at sladre i.

Og der blev en Sladder.

I hele November gik Kaffemøllerne, der var næsten Anarki nu, Forargelsens Bølger skummede om Garnisonspladsen, om Aftenen stod Folk i Klynger uden for Huset og saa truende op imod de stærkt oplyste Salsvinduer.

Balklædte Herrer og Damer suste forbi i Galop, Orkestermusik strømmede ud gennem de aabentstaaende Altandøre, alt lyste og straalte, alt jubled og lo, stort Bacchanal til langt efter Midnat.

8*132

Klokken to lukkede Tjenerne Altandørene og rullede Gardinerne ned.

Nu var det altsaa, at de famøse Tableauer skulde foregaa!

Nede paa Pladsen mumlede og brummede den skuffede Folkeskare, man raabte og man skreg, en Læredreng peb i Fingrene, det var ikke langt fra Revolution nu.

Helstaten var i Fare, Monarkiets Grundvold rystet, en Sprøjte kørte op med Tordenbrag.

Saa blev igen et af Gardinerne rullet op. Generalinden viste sig.

Det var ikke meget det hun havde paa, men det der var, var rødt; det saa ud som stod hun dér ved det klart oplyste Vindue og rakte Næse af Folk, men det var maaske kun en Vifte hun skyggede med.

En Uge efter bragte Journalerne for tredje Gang en højst opsigtsvækkende Nyhed.

Generalinde Frederikke Juliane Charlotte Scherning var afgaaet ved Døden; det stod med store Bogstaver og der var bred Sorgerand omkring.

Hun var altsaa død!

Hun havde forkølet sig i det sidste Tableau,¹³³

hun havde ligget paa Is som Havfrue, ligget dacapo tre Gange i Træk, med Fiskehale og uden Fiskehale, Orkestret havde givet en Touche, saa man havde hørt det helt ovre i Store Kongensgade, Larm og Spektakel havde der været, Damerne stod paa Stolene og svingede Champagneglassene, Herrerne bragte den skonne Havfrue en Toast, Begejstringen steg og steg — men Generalinden var besvimet, frosset fast som hun var — og Ugen efter var hun død.

Havfruen efterlod sig stort Testamente og Strømme af Legater.

Veldædigt Guld ligefrem flød ud over Byen.

Ti tusinde til det, ti tusinde til det, en Pakke med Rigsbanks Obligationer gik til Søndagsskolernes Fond, en Pakke med Creditkasse Obligationer gik til Fripladser i Frederiks Hospital, der var Grundcapital til et Asyl, der var Rejsepenge til unge Kunstnere, Understøttelse til fattige Studerende, og hvad der var det bedste, Provst, Capellan, Chordegn og Klokker var rigeligen betænkte af den ædle Testamentrix.

Og Havfruen der havde pladsket saa lysteligt i Sladderens mudrede Vande, blev begravet med Prunk og med Pragt fra selve vor Frue.¹³⁴

Hun var en ægte Danneqvind« sagde Præsten. —

Et Folk fulgte hende til Graven ude paa Assistens.

Der blev blæst i Basun og der blev sunget af mindst ti Foreninger.

Damer fra »Borgerfliden« og »Borgerdyds-selskabet« nedlagde tunge Kranse.

Hun var alligevel én af de honette Enker,« sagde Graveren, og han havde det sidste Ord.

OVER BUEGANGENEiTamle Beerhausen satte sig stille hen ved sit Chatol, en Flaske Vin havde han med sig, den satte han paa Gulvtæppet, saa svøbte han det røde Uldtæppe om de rystende Ben og gjorde sig det hyggeligt.

Det var en Mindedag i Dag; nu skulde den højtideligholdes lige fra Morgenstunden.

»Ak ja, det var nu hende —« sagde gamle Beerhausen og sukkede, hun havde rødt Haar, hvor jeg husker det, og en lille bitte Fregne paa Overlæben, men hvad Pokker var det nu

hun hed, Rosa--Rosalie, det var nu noget

med Rose, men det endte med — line, Rosaline, dér har vi det, Rosaline, sandelig et smukt Navn, vi holdt meget af hinanden i de Dage,

ja, vi gjorde saamænd saa,---naa, Skaal,

du kære, det var din Geburtsdag den femte Maj, JCÖ husker det tydeligt — til Lykke.« Og den gamle klinkede med Chatollet, nik-138

kede skælmisk til Skuffer og Gemmer og tømte saa langsomt det høje Glas lige til Bunden.

»Ah, det gjorde godt, lad os saa se hvad vi har tilbage af — hende.«

Mange gode og mærkelige Sager kom efterhaanden frem fra Skufferne, de blev lagt i Række og Geled paa den nedslaaede Chatolklap.

Et Par umage seladonfarvede Damestrømper med hvide Silkesvikler, saadan som man brugte i sin Tid, endvidere toStrømpebaand med blaa Perler (hony soi qui mai y pense), en Balbuket med tolv skøre Blomsterlig, der truede med at blive Støv ved den mindste Berøring, en itubrækket Elfenbensvifte, en knækket Fortand, der vistnok havde siddet i Jomfrumund, saa fin og hvid var den endnu trods Aarene, og endelig det halve af en Pragtkaarde omvunden med en stor Sløjfe af gnistrende rødt Haar.

Det var Beerhausens Ungdomshistorie i kort Begreb.

Hvad Strømperne angik, var det noget usikkert, hvem de havde tilhørt, Strømpebaandene derimod var Elviras og Balbuketten Elisas, hele Resten, Viften, Tanden og Haaret var uomtvistelig Rosalines.

Det røde Haar blev holdt op i Solen og139

undersøgt nøje, det skinnede som det pure Guld, saa blev det lagt tilbage paa sin Plads.

»Det var i Malmaisons Slotshave en Aften i Maj —« sagde den gamle med sin højtideligste Erindringsstemme og løftede en spids og udtørret Hage over et lovlig højt Halsbind, der sad stramt som paa en Militær fra Anno den Gang, — »i Maj« gentog han et Par Gange med lavere Røst, saa faldt han helt hen i Tanker, sad ret op og ned i Stolen som skaaren i Træ.

En Timestid efter endte Erindringsopgøret.

»Saa kom jeg ud af Gældsængslet og blev sendt hjem.«

Stemmen var nu bleven ganske hæs af den megen Tænken, en stor Armbevægelse ud til Siden satte Punktum og sluttede af.

»Saa Skaal da igen.«

Og der blev en Klinken og en Pokuleren med det gamle Chatol, Beerhausen blev livligere for hvert Glas, han konverserede det kære Møbel med gammeldags Gratie, ja indlod sig tilsidst i en lang Disput.

Da Tjeneren kom ind med Formiddagschoko-laden sad den gamle Herre og overbeviste sit forstokkede Chatol med de vægtigste Grunde.140

Solen skinner saa kont i Dag.

De smaa Lindetræer, der staar i en Rundkreds nede paa Christiansborgs Slotsplads og rækker hinanden de yderste Grene, lyser om Kap med Ridehusets grønne Kobbertage. Spring-vandsstraalen derhenne i Midten stiger og falder i spinkle Straaler, og der er saa stille i Dag, at gamle Beerhausen, der sidder oppe ved sit Vindue, kan høre den fine Klingen, hver Gang Straalen pladsker over imod Kummens Sten-rand.

Den gamle Herre, der bor lige over Buegangen ved Siden af Hoftheatret, sidder nu i Solskinnet og kaster Brødsmuler ud til Slots-duerne, der komme flyvende ned fra Tagene i en stor skraa Bue.

Formiddagschokoladen er drukket og Mindefesten lige endt, der er ligefrem højtideligt herinde i det høje Værelse, hvor Solen spiller ned over de mørkegrønne Damaskestapeter.

>Og nu til Arbejdet« — Christian, min Stok.«

Beerhausen, der har været pensioneret Theaterintendant i over en Menneskealder, anser det endnu for sin Mission daglig at foretage en inspicerende Formiddagsronde gennem det¹⁴¹

stovede Hoftheater, der ligger og sover med slidt Forgyltning og faldefærdige Coulisser; i sin Egenskab af forhenværende højtbetroet Embedsmand gaar den gamle Mand omkring paa den lille Scene og banker i Gulvet med sin Stok, Souffleorkassen faar i Forbigaaende et lille Rap, og Theaterkatten bliver kostet omkring, over Sætstykker og gennem alle Loger i det vildeste Tempo.

Denne ihærdige og daglige Jagt paa det gamle Dyr er Beerhausen en højst nødvendig Motion, naar Katten ikke har faaet sine Stryg, er Dagværket spildt og den gamle gnaven.

I Dag inspiceres der med Iver, de gamle Erindringer har sat Blodet i Fart, og det bedagede men højst fiffige Dyr er grumme oplagt.

Det er derfor meget ubelejligt, at Christian kommer op paa Theatret lige i det Øjeblik Katten flyver i Soufflørkassen og altsaa er saa godt som fangen.

»Naa, hvad er der nu paa Færde.«

»Der staar igen to Jomfruer dernede og vil hilse paa Herren, siger Christian med ironisk Eftertryk paa »igen,« thi nu gaar der snart ikke en Uge, uden der kommer unge Jomfruer¹⁴²

fra et eller andet Institut for at hilse paa den gamle.

Det er altid hen ad Foraarstid de kommer anstigende, de nydelige Sommerfugle, de flagrer op ad den more Vindeltrappe, de tripper hen ad den lange Gang, de ringer saa spædt, de rødmer saa forskrækkeligt, og Christian, der er en stor Filur, ved meget vel, hvad det er de Jomfruer vil, det hedder sig nok, at de vil hilse paa den gamle, jo Pyt.

De vil til Theatret, og den gamle skal hjælpe dem.

Christian ved hvad det betyder, naar Beerhausen sidder i første Række, og Jomfruen er paa Brædderne for at slaa ud med Arme og Ben og tale paa Ruller, saa Katten maa nyse derved.

»Meget godt,« sagde Beerhausen og stavrede af.

Nede paa Trappen satte han sig i Positur, der blev rettet paa Halsbind og Paryk, og den stive Ryg fik en lille Opstramning, saa blev der sat en Række Prøvesmil op, da det sidste var det mest vellykkede, blev det siddende i det gamle Ansigt, og skinnede lige ned til¹⁴³

Døren, hvor de to nydelige Jomfruer stod og skælvede i de lyseste Sommerkjoler.

»Gud, Augusta, der kommer han.«

»Lad mig være Sophie, du voverat puffe mig.«

»Det er jo dig, der puffer, Pige.«

Da Beerhausen kom til Døren, var der en Trængsel op ad Klokkestrengen, Augusta og Sophie søgte forgæves at gemme sig bag hinanden, og da den gamle Mand saa lidt daarlig, spurgte han lidt overrasket:

»Men sig mig dog Børn, hvor mange er I.«

»Vi er kun to, Hr. Beerhausen, det er Sophie og jeg er Augusta, vi komme fra Fru Svalebergs Institut, og vi ville gerne hilse paa Dem.«

Beerhausen, der var Formand i »Borgerdøtrenes Flidsbelønning« mødte hvert Aar op i Fru Svalebergs Institut for rigeligen at uddele Naalehuse og faderlige Flidskys paa Eksamenens sidste Dag. Det var naturligvis kun de mindre med Fletning og Mammelukker, der fik Flidskysset paa de rødmende Pander, men de smaa bliver med Tiden større, og Kysset blev ikke glemt, det levede i Erindringen som noget særligt yndigt og livsaligt.

Hundrede Veninder fik den gamle Beløn-ningsuddeler.¹⁴⁴

Naar der en skønne Dag var noget, der trykkede paa et ungt Hjærte, noget ubeskriveligt og usigeligt, ja hvem henvendte det unge og beklemte Hjærte sig saa til, ikke til Papa, ikke til Mama, nej, det hæftigt bankende Hjærte gik hen i Buegangene paa Hoftheatrets Side, under vild Trængsel og Beklemmelse arbejdede det sig op ad en mør Vindeltrappe, under overmenneskelig Befippelse slog det udenfor en skinnende hvid Dør med blank Messingklokkestreng, ak, du unge og bekymrede Hjærte, lad os ikke tale om de Trængsler, du udstod, da du trak i Strengen, og da du langt inde hørte Klokken hvæse og skratte med en Lyd, der mindede om Fru Svalebergs hvasse Stemme, en ond Tunge, der betog dig al Lyst til at betræde Thalias Tempel, og som undertiden betog dig al Mod, saa du i Huj og Hast styrtede tilbage gennem Gangen og tog Flugten ned ad den møre Vindeltrappe. —

»Nydeligt, nydeligt, I Smaapiger, at I ville se til mig gamle; men saa sæt jer dog, sæt jer; Chokolade skal I ha', fordi I har Blomster med til den ensomme Mand, der glemt af næsten alle — men hvorfor staar I op, kan I sætte jer, dér, dér, ind i Sophaen med Jer;¹⁴⁵

tak, usigelig Tak; Christian, to store Kopper Chokolade til de smaa Veninder, I kan nok trænge til lidt godt, men I maa ikke pille saa forskrækkeligt ved al Ting, hører I, og sig mig saa det, I véd nok, I skal ikke genere Jer, — naa, ikke sandt, det er det.«

Augusta og Sophie sad i Hestehaarssofaen som et Par Efteraarsgeorginer paa den første Frostdag, de glødede og frøs paa samme Tid.

Længe var der ganske stille, Beerhausen nikkede, Solen skinnede i Stuen og det gamle Ur dikkede.

Saa kom ét Lommetørklæde ud af Kjolelommen, saa et andet, en Appelsin og to Naale-huse kom ogsaa for Lyset, de trillede straks ud over Gulvet.

Lidt efter rystede den hele Sofa af tilbagetrængt Graad.

»I vil til Theatret, Børnlille« sagde gamle Beerhausen.

Da Graaden lidt efter stilnede af, var Tunge-baandene løste, og der blev en Snak, begge talte i Munden paa hinanden.

»Ja, vi er saa kede af at gaa i Institut, kære Hr. Beerhausen, vi tror bestemt, at vi har Talang for det dramatiske, vi kan næsten

10146

alle Jfr. Pætges Roller udenad, og det falder os saa let med at lære udenad. Vi vil helst debutere i Vaudevillen, og naar det blot ikke bliver Tragedie, for det er saa sørgeligt, tror vi nok, at vi kan klare den.«

»Vaudeviller« sagde Beerhausen »kan I ingen af de gode gamle Comedier i fem Optog, af den Slags vi spillede i min Tid heroppe i Salen.«

»Jamen den Slags spiller man slet ikke mere« sagde Augusta spagfærdig.

»Kan tænke det« hviskede den gamle Herre »nuomstunder er der nok Gøgl i Comediehuset, men vi kan jo gerne gaa op ovenpaa og prøve paa dette nymodens, saa kan jeg sé, hvad I dur til.«

Saa kom Christian med Chokoladen og Jomfruerne tog for sig af Retterne, hvad der ikke kom i Munden, det kom i Lommerne.

Christian formente i Stilhed, at de to Jomfruer var Tryllekunstnerinder ude fra Bakken,, saa gesvindt gik det med Fortæringen.

De gik alle tre ud gennem den lange Gang, Hestene nede i de kongelige Stalde stampede og prustede, der var saa mange Lyde, saa megen Puslen og Smaasnurren oppe i det gamle Theater, noget var der som peb et Sted, noget¹⁴⁷

der rørte sig og slæbte af Sted op ad den mørke Trappe, der førte til Scenen.

Lidt efter stod de i Coulissen.

De unge Piger var blevne ganske stille, de holdt hinanden i Haanden og havde allerede Lampefeber.

»Spil nu bare løs, Smaapiger, jeg sætter mig ned i Parkettet, I skal ikke være forknytte.«

Sophie og Augusta var straks paa Scenen, endelig paa Brædderne en Gang, endelig, de fløj først lidt omkring, salige, berusede, saa begyndte de, det var ligesom man tog Tap af en Tønde.

De agerede, de dansede, de sang og de nynnede.

Hver spillede paa sin Side af Soufflør-kassen, hver i sin Vaudeville.

Paa den ene Side »Aprilsnarrene«, paa den anden »Recensenten og Dyret.«

Katten sad i Hofdamernes Loge og saa betænkelig ud, Christian stod i Parterret og lo himmelhøjt over al den Spræl med Jomfruerne, men gamle Beerhausen sad paa første Række i Parkettet, sad med korslagte Arme og nikkede opmuntrende og faderligt til Pigebørnene.

10*148

Han nikkede og nikkede og saa faldt han i Tanker.

Han var lige straks helt inde i en anden Tid, begyndte at blive urolig, talte højt med sig selv, højere og højere, klappede i Hænderne, gav Ordre, kostede rundt med usynlige Acturer og Actricer, gav Maskinkarlen paa Hovedet og forsinkede Musici alvorlige Reprimander.

Nu drømte den gamle Herre vel igen sin Yndlingsdrøm:

Theatersalens bølgende Larm satte ham i en blid Henrykkelse, den fine Strygen hen over Violinerne fik ham til at skælve, Forspillet var begyndt, og Hoffet maatte være kommet, alle i Salen rejste sig paa én Gang og vendte sig imod den stærkt oplyste Kongeloge.

En hvid Puddersky stod over de hundrede Hoveder, Lysene, der brændte en Smule døsig langs den gyldne Logerand, skinnede over lyse Silkedragter og Cavallerernes sorte Nakkesløjfer; pailleterede Vifter blinkede i smalle Hænder, seladongrønne Baand flagrede og vinkede, og dér sad hun, den unge blonde Dronning, lille, buttet og smilende; den amarantfarvede Robe¹⁴⁹

havde vel de Snese af Sløjfer, som en Sværm af Sommerfugle, flagrende og flygtigt.

Paa hendes højre Side sad en lille Mand med et spodsk Smil, paa hendes venstre Side en statelig Mand med et haanligt Smil.

Kongen og Kabinetsministeren.

Stille gled Tæppet op, uden Lyd, Lysekronen i Loftet blev trukket i Vejret.

Musici lod for en Stund de hvide Skygge-hænder hvile.

Gamle Beerhausen saa det langt borte i Drømme, som i et blaaligt Halvmørke, og med aaben Mund og foroverbøjet Hoved lyttede han nu anspændt til denne Strøm af gamle Vers, der gled ham i Møde; det var én stor Monolog med lange Klager over en Heltindes Troløshed.

Mens Beerhausen nu sad dér og drømte, spillede Jomfruerne løs med Liv og Lyst.

De var ildrøde i Hovedet og gennemgik hele Jfr. Pætges Bepertoire, mens de nu én Gang var paa Brædderne.

Christian var listet bort, han kunde ikke faa fat paa Meningen, men Katten sad endnu i Hofdamernes gamle Loge, den saa yderst¹⁵⁰

betænkelig ud, og nos efter hver Couplet paa det aller-forskrækkeligste.

Beerhausen drømte, og Katten nøs; men ingen af de to havde heller Sans for den nyere Æsthetik, og de havde endnu ikke faaet læst den hejbergske Afhandling »Om Vaudevillen som dramatisk Digtart.«
DET UNGE
HJÆRTE

EN AFTENSITUATIONAii e Astrallamperne havde hun tændt, hvide Slør var der kastet over dem.

Lidt efter lukkede hun de høje Altanvinduer op ud imod Søerne.

Nattens lune Mørke og Stuens sitrende Sølvlys gik hinanden i Møde og blundede hen i fine graa Skygger ude paa den brede Altan.

Vinløvet, der vældede tungt og frodigt ind over Gitteret, suste ganske svagt i Vinden, de fingrede Blade hviskede og løftedes i fine Brus.

Der var nogen, der talte nedenunder i Spisestuen; at de nu ikke ogsaa kunde gaa til Ro snart, de Mennesker!

Nede i Haven brændte endnu to røde Lygter svagt i Buskadserne, som knuste Hjærter hang de der og dryppede paa de sorte Grene, ak, den sidste Erindring om Havefesten, nu hen paa Natten vilde de slukkes, gaa ud for bestandig, forbi — forbi!¹⁵⁴

Endnu var hun i sin grønne Baldragt, men Viften, det skotsktærnede Écharpe, Handsker, Blomster og Guirlander laa rundt om paa Borde og Stole; disse dejlige Guirlander af ægte Pariserblomster, lutter Modifarver, paille og grønt.

Og hun vilde slet ikke gaa til Ro i Nat, om lidt var Maanen der, og det blev tidligt Gry.

Hvor Hjærtet dog bankede, kunde hun nu blot komme til at græde, det vilde lindre en Smule, saa beklemt som hun følte sig.

Han havde altsaa friet, og hun havde givet en Kurv, ikke just en Kurv, men den Camelia-buket hun havde baaret i Haaret, og saa havde hun sagt noget om, at en Kvinde nuomstunder burde emancipere sig bort fra Ægteskab og al mulig Tvang og søge at udvikle sig med et Livsmaal for Øje, og meget, meget, andet havde hun sagt, men det var nu hendes Overbevisning, var det. —

Saa nu kom hun til at græde.

»Er det fra George Sand, De har alt det?« havde han saa spurgt meget satirisk.

Men han skulde slet ikke være saa satirisk den gode Legationssecretaire, for det var netop fra Fru Dudevants guddommelige Boger, hun havde alle sine Meninger om Ægteskab og den¹⁵⁵

Slags. Alle de dejlige Bøger den Frue havde skrevet, hvor hun elskede dem, »Indiana«, »Valentine« ogsaa »Mauprat«, man fik Verdensklogskab, og en ung Pige burde have en Mening om de Ting.

Nu havde hun snart det halve Bogskab fuldt af Fruens Romaner.

Mon det nu virkelig var sandt, at hun gik omkring i Mandsdragt og røg sin Cigar som den fuldkomneste Dandy.

Det skulde en københavnsk Madame bare vove, der vilde da blive en Staahej.

Saa, nu begyndte hun at blive en Smule rolig, og nu var Maanen der, lige ude bag Lindealléen.

Ak ja, det var let nok at blive gift, grumme let.

Hun aabnede Chatollet og tog et Par Breve frem.

Dér var nu Assessorens.

»--Thi ogsaa jeg har et Hjærte, der kan

saares, og en Sjæl, der kan blive bedrøvet, men lad os ikke tale derom.«

Hun smilte. Nej lad os ikke tale derom.

Blive Assessorkone, man tænke sig! Præsidere ved Thebord med Kappe paa, have Loge og løbe paa Comedie hver Onsdag, sidde i156

Hofparket for at beundre Jfr. Grahn og Fru Hejberg, leje Sommerværelser i Alléen for Familien, gaa paa Frederiksberg med de sødeste Børn i de rødeste Safianssko! Uha!

For der blev naturligvis en Rede fuld af Børn, alle Assessorer havde mange Børn.

Gud maatte vide, hvoraf det kom.

Saa, nu var hun igen kommen i Humør, hvor Maanen skinnede yndigt ind i Aften, helt ind over Gulvtæppet.

Hvor Legationssecretairen i Grunden dansede charmant, den Vals, og han førte én, lidt for fast maaske.

Men det var Brevene, dér var Grevens, svært parfumeret.

»Jeg kan ikke leve uden Dem, Frøken!--«

Hun lo, himmelhøjt, for der var en tyk, tyk Streg under »kan.«

Naa, hvorfor lé, blive Grevefrue, det lod sig da endelig høre, naar han bare ikke gik med røde Silkestrømper, og den Hat, Herre-jemi!

Greven var bleven saa europæisk i Klæderne siden den Pariserrejse i Fjor, stortærnede Panta-lons a la Jules Janin, og Nankinsliatten, af den157

Slags Østergadeherrerne nu var begyndt at gaa med paa det sidste, rigtig en Mahognifyr.

Hanne sagde i Gaar, at han lugtede langt væk af Paul de Kock.

Hanne skulde snakke, det Corset den Pige havde paa i Aften, hjerteformet udskaaret, man gør det ved Himlen ikke, er man en Smule agtværdig, men den staalgraa Cachemir-mantille var elegant, ogsaa Guirlanderne, ja, hun forstaar det, Ecosais, Glacé, rosafarvet Florence!

Men Brevet. Nej se nu dog til det Maane-lys. Om lidt maa jeg ud i Haven en Svip, jeg tror, jeg kunde danse lidt endnu, det synger inde i Ørene, det synger, det S37nger, nej, jeg maa for Gud danse en Smule.

Ak ja, han førte én dejligt.

Men hvad er det nu Fru Dudevant siger, dér hvor den unge Pige for første Gang er paa Bal.

»En Pige, der vil agte sig selv, maa — — maa — —.«

Tænk, at jeg kunde glemme det; men hun siger jo ogsaa saa meget den Madame.

Gud véd om det nu er sandt, at hun holder Elskere.158

Hanne har bandet derpaa, der maa vist være noget derom, man siger jo der baade er en Pianist og en Poet.

Naa, lad hende om det, hun skriver alligevel guddommeligt, og nu vil jeg danse, saa, jeg har Musiken i Ørene, det gaar superb; Legationssecretairen sagde, at jeg dansede som Mlle Elszler, og han forstaar sig paa det, han har

sét baade hende Taglioni og hende Fanny Cerrito, han siger én mange Behageligheder. Jeg tør nu nok selv sige, at jeg danser smukt.

Hvor han saa paa mig, da jeg gav ham Cameliabuketten og sagde alt det om Kvindens

Emancipation; de Øjne--man glemmer det

aldrig.

Jeg danser saa let, saa let, i Maaneskin, jeg vil danse den hele Nat, sagte Vals, det anstrenger ikke saa meget, jeg vil danse paa de lyse Striber over Gulvtæppet, her lige ved Altandørene, jeg vil tænke en lille Smule paa den stakkels Legationssecretair, for jeg tror næsten, at jeg har gjort ham Uret; en Skribentinde har det jo mest med Fantasien, man skal ikke tage hendes Ord saa bogstaveligt, en Kvinde kan jo godt have et Livsmaal og emancipere sig, fordi hun — naa jeg vil¹⁵⁹

forklare ham det altsammen i Morgen, han kommer Klokken tre, for at sige Farvel.

Og jeg tror at Hanne har Ret, hun holder saa vist Elskere.

Saa, nu danser jeg. TO BRØDRE Da hun kom ud fra Sygeværelset, gik hun straks over i Lysthuset for at sætte sig til at græde i Enrum.

Hun krøb helt op i Krogen, for nu maatte hun græde ud en Gang. —

Den gamle Have derude laa i skinnende Eftermiddagssol, Blomsterne paa Terrasserne var saa underlig røde i det stærke Lys, der kom en hed Duft herind fra Rosenhækken; og Fuglesangen! — — netop nu hun vilde græde, var alt saa smukt og fornøjeligt, saa pressede hun det fine Hoved helt ind imod

s

Kaprifolierne, gemte sig ind i Blade og Blomster, saa at alt blev til ét eneste duftende Mørke.

Et halvt Aars langsommelige Spænding, et halvt Aars stadige Uvished, og nu, haabløst, slet ingen Redning mere, hun havde set det ved første Øjekast i Gaar Morges, da han kom tilbage; da han langsomt vaklede ud af Rejse-

II*164

karethen, saa hun som i et Lysglimt Sandheden ind i Øjet, det var en dødsmerket Brudgom, der dér kom hende i Møde.

Saa lang og kostbar en Rejse og saa vende saadan hjem, de havde jo alle troet paa Bedring, og han selv da med, hvorfor ellers skrive saa lystige Rejsebreve, havde han villet skuffe dem? Bjærgblomsterne der kom i store Æsker, Edelweis og hvad de nu alle hed, og alt det Lægerne dernede ved Kurstederne havde sagt og lovet; det var hverken fint eller smukt at narre sin Forlovede paa den Maade, hun, der havde gaaet i Angst og Elendighed Dag ud og Dag ind.

Nu havde hun dér i god Tro gaaet og haabet paa Bryllup til Foraaret, og syet paa Udstyr, som gjaldt det Livet at blive færdig til November; naa, Maja og Ernestine vilde da ordentlig se skadefro ud, naar de fik at høre om al denne Haabløslighed her i Huset.

Hun sad dér og tænkte sig helt besk og bitter, og nu kunde hun ikke græde.

Eftermiddagssolen var saa varm og blød, saa drilagtig yndig, naar Livet var saa sort; og saa alle de Lyde, Hanerne der galede her inde ved Siden af, og Konsistorialraadens hvide¹⁶⁵

Køer, der brolede nede i Strandengen, aldrig blev de Dyr malkede i rette Tid, og Myggene, uf, de ståk da ogsaa én lige i Nakken, nej, hun kunde ikke komme til at græde, og saa trak hun igen sit lille blonde Hoved ud af Kaprifoliernes sødt duftende Mørke.

Saa, nu tog alle Resedaerne til at dufte, saadan en vemodig Duft, syntes hun, rigtig sørgelig at fornemme, og nu var Taarerne dér, de kom saa behageligt stille, én og igen én, nu to, de fulgtes ad ned over Kinden, saa lindt og

mildt og stille.

Hun kunde slet ikke standse den Graad, hun sad dér lige midt i Solen og var saa optaget af sine Taarer, at hun slet ikke hørte, at der kom nogen derude i den sollyse Gang; nu nynnede hun en bitte Smule, men det var et Salmevers, Sindet var ligesom lettet.

En lang mørk Slagskygge faldt hen over Kaprifolierne, alle Farver sluktes i et Nu, Bladene var ikke længer smaragdgrønne, Blomsterne ikke længer bleg Topas; saa mærkede hun en stor blød Haand hen over sit Haar. Hun vidste naturligvis straks, at det var Henning, der kom hjem fra Cancelliet, men hun vilde ikke se op.¹⁶⁶

De var begge ganske tavse, tænkte jo paa det samme, og nu begyndte hun da rigtig at hulke, hele hendes lille Legeme rystede voldsomt, Lommetørklædet blev saa gennemvaadt, og saa rakte han hende sit eget, lagde det stille op til de stakkels forgrædte Øjne, klappede hende varsomt med de gode Hænder, satte sig ned ved Siden af paa Bænken.

»Er det over Gerhard, du sidder dér og græder, Bolette?« spurgte han lidt efter alvorligt, han blev ved med at klappe hende, trøstende, som var hun et Barn: »Saa—saa—saa.»

»Er det dig, Henning?« mumlede hun uden at se op.

»Du skal se, han kommer sig nok, Rejsen har taget svært paa ham, men han er jo stærk, saa, Bolette dog, Bolette —.«

»Du er saa god, Henning,« sagde hun blidt og greb hans Haand, saa god du, for du vil trøste mig, men du maa langt hellere sige mig Sandheden, helt ud, hører du, sig mig nu, tror du det, tror du det?«

»Hvilket det, Bolette« spurgte han med en lidt usikker Stemme.

Længe sad hun uden at kunne faa det frem for Hulken.¹⁶⁷

»Aa du« jamrede hun op »det skrækkelige, det skrækkeligste der kan ske for mig her i Livet, — du tror det, for du svarer mig jo ikke, og nu kan jeg se det paa dig, tydeligt, prøv ikke paa at lyve for mig, det er ondt og stygt af dig, at du ikke vil trøste mig, naar jeg sidder her og ikke véd mine levende Raad.«

»Men jeg har jo ikke sagt noget, kom dog til dig selv.«

Hun rejste sig op med et Sæt, tørrede hastigt Øjnene og vilde gaa.

Han tog hendes Haand, holdt den længe, kyssede den endogsaa, og hun trak den ikke til sig, sukkede kun dybt.

»Henning — Henning,« det lød som en Bebrejdelse.

Hele Lysthuset skinnede nu i gyldne Lys, der strømmede ind gennem den smalle Indgang; Edderkoppespind gyngede som blege Sølvslør foroven, nu og da dalede pludselig en lille lysegul Edderkop ned gennem den lysende Luft, den lange Traad blinkede og svirrede, indtil den fik Fæste paa Bordets kobberrøde Mahogniplade.

Saa var der en Fugl, der hastigt jog forbi derude med en kort Kvidren, en Gren i Bud-¹⁶⁸

skadset svippede tilbage, alt var stille, saa stille, at man kunde høre Konsistorialraadens Malkepige synge nede i Strandengen.

»Har jeg da slet ikke været en Smule for dig i denne lange Tid, vi to har gaaet og ventet paa ham?«

»Henning, jo, men ikke nu, hører du!«

»Hvis det skete, det du er saa ængstelig for — saa véd du jo —«

»Henning, Henning, han er jo dog din Bror« brød hun iltert af.

»--Saa véd du, — at du har mig« hviskede han hæs af Bevægelse.

»Aa ja, men ikke nu, blot ikke nu« klynkede hun.

»Holder du af mig, Bolette, holder du endnu af mig?«

Nej, nu maa jeg vist gaa!«

»Gaa! gaar du fra mig?«

»Det er jo ham, Henning, næsten skreg hun, »det er jo din Bror, Henning, og kommer han sig, saa gør vi Synd imod ham, han er jo dog saa god, og vi holder af ham, ikke sandt, han har jo ikke gjort os noget ondt, vel —.«169

Han rejste sig op, tog begge hendes Hænder, hans Ansigt var ganske blegt.

»Aa, du maa ikke sige mig noget, du maa ikke« bad hun i Kvide.

»Jo jeg maa, Bolette, og nu maa du høre det, du er hverken svag eller overspændt —. Ahrens sagde os alt i Morges, Mama véd alt, du er den eneste vi ikke har turdet sige det til. — Gerhard kommer sig aldrig — — vi maa være forberedte paa alt i dette Efteraar,« — men tror du ikke, at det smerter mig frygteligt?«

Hans Øjne stod fulde af Taarer, og Stemmen svigtede.

Det var, som gled der et blegt Lys hen over Bolettes Ansigt, hun stod dér lige i Indgangen og saa forskende paa ham med sine store blaa Barneøjne, som Taarerne havde gjort unaturlig klare.

»Henning« sagde hun ganske stille, »jeg saa det straks i Gaar Morges, da han kom hjem, jeg har blot ikke turdet tro derpaa.«

Saa gik hun langsomt bort, ud i den gamle Have, hvor alle Eftersommerens farvede Blomster brændte og glødede langs lune Terrasser. Og der var Roser, der blomstrede for anden170

og tredje Gang i denne varme Sommer, hvide Roser, hyggelige og selskabelige, der stak Hovederne sammen og klyngede sig ind til hverandre i Buket; røde Roser, kongelige, der knejsede majestætisk paa lange Stængler og saa ned paa de andre, og gule Roser i Espalieret, der bojede sig sammen, men kun to og to, de rodmede helt inde i de inderste Kronblade og saa' kærlige ud. —

Langsomt fulgte han bag efter.

Lidt efter stod de oppe paa den overste Terrasse.

Begge tænkte de paa det samme, og naar de havde afsluttet en Tankesamtale, greb de ligesom helt uvilkaarlig hinandens Hænder og trykkede dem svagt.

Her oppe kunde man se saa vidt omkring, og just nu i Aften var der den skønneste Solnedgang dér ovre i Vest.

De stille Strandenge med de brune Rorplantninger, Kalkbrænderiets Knipper af hvide Skorstene med den søvnigt drivende Røg, det blaa Sund med Skibenes bredt udspændte Sejl, Glaciernes grønne Vildnis og Classens Haver, det var, som straaede det alt og glødede i stærke Lys.171

De hvide Sejl derude de fløj nu over det blikstille Vand som Æventyrets røde Fugle, i Træernes Kroner, der duvede i den milde Aftenvind, dryppede det ligesom ustandseligt med grønligt Guld, ned over alle Ruder i Gavl og Tag strømmede gyldenrøde Bølger, og der var store tavse Fugle, der steg og steg i den røde Luft, indtil de helt forsvandt i brændende Højder.

De stod dér endnu ved hinandens Side, vendte imod Sundets Side, de følte sig underlig smertelig lykkelige.

Og de taug bestandig.

Men saa var der én af de store sorte Fugle, der skreg lige bag ved dem, et langt uhyggeligt Skrig, der fik dem til at vende sig om.

Og Fuglen skreg og skreg, idet den i store urolige Kredse fløj over ad Byen til.

Med Haanden skyggende for Solen fulgte de dens underlige Flugt.

Som i et Drømmesyn saa' de langt borte de ældgamle Popler ovre paa Søetatens Kirkegaard; som en sort Mur stod disse Træer derovre med et Par altfor tidlige Stjærner spillende i de høje Kroner.

Træernes strenge Gravvagt tegnede sig dyster¹⁷²

og alvorlig imod den lyse Himmelrand, og det var nu, som om Fuglen forsvandt i det sorte Løv.

»Saa' du, hvor Fuglen slog ned?« hviskede hun betaget.

»Tror du endnu paa Varsler, Bolette« spurgte han ærgerlig, »du har ikke dit Shawl med, kom, nu gaar vi.«

Saa gik de op imod det hvide Hus, der laa dér tavst og tillukket med sine mange søvnige Buder vendt imod den synkende Sol.

Den S3rge sad i en Pudestol henne ved Vinduet, han vilde ogsaa se paa Solnedgangen.

De lange klare Gardiner var hæftede op til Siden, for at Glansen rigtig kunde falde ind.

Varmen herinde var trykkende og kvalm, der var Ild i Kaminen. Breve, Blomster, Æsker og Papirer flød paa alle Borde mellem Medicinflasker og Skeer.

Et Uhr henne i Hjørnet tikkede med det lystigste Klokkespil ved hvert Kvarterslag, og der var en Fugl der pippede i et Bur.

»Naa^ er I der« sagde han smilende uden at vende Ansigtet hort fra Vinduet.

Det var Henning og Bolette, der kom listende¹⁷³

ind paa Taaspidserne, de kom fra hver sin Dør med et Par Minutters Mellemrum.

»Nej, hvor du sér straalende ud, du lange Dreng« sagde Bolette, hun ligefrem fløj til Pudestolen og kyssede ham paa den indfaldne Kind, men hun trak hurtig Munden til, Kinden var saa klam og fugtig, det var ligesom om, hun havde kysset en død.

»Men du sidder da ogsaa rigtig i Solskin« føjede hun lidt efter til med sin muntre Stemme.

»Det er saa underligt med den Aftenrøde« sagde den syge — »netop de røde Farver i lange Striber saa' jeg dernede, det var ved Como, du véd, oppe i Serbellonihaverne, Skyerne laa ligesom nu, saa lange, jeg længtes saa forskrækkeligt efter dig, Bolette.«

»Aa — du lille Stakkel.«

Henning stod ved Vinduet og tegnede Firkanter med nervøse Fingre.

»Nu skal I høre« sagde den syge muntert og rettede sig i Puderne; men han fik ikke fuldført Slutningen, Hosten var der igen og knugede ham sammen.

»Det er slemt med den Hoste« fortsatte han bagefter ligesom undskyldende, »Rejsen har taget paa mig, der vil vist gaa baade én¹⁷⁴

og to Uger, inden jeg kommer mig helt, men sér jeg ikke langt bedre ud, end da jeg rejste, se!«

Og" han holdt et stort Haandspejl op og betragtede sig med stille Glæde.

»Jo, du straalер saamænd« sagde Bolette henrykt, hun syntes virkelig et Øjeblik at han saa hel godt ud i det røde Aftenlys, og hun følte sig en Smule beklemt og usikker, Henning stod nu lige ved sin syge Broder og betragtede hende med sine gennemtrængende Øjne.

»Ja, jeg er vist baade bleven fed og rødmosset, men hvorfor sér I saa alvorlige ud, I to, er der noget i Vejen, sæt jer dog.«

De satte sig stille ned hver paa sin Side af Stolen, og de begyndte begge med næsten de samme blege og omsvøbsfulde Ord at rose den syges Udseende.

»Ja, ikke sandt« sagde han helt fornøjet; han havde fulgt deres Ord med smaa opmuntrende Nik, som bad ham dem endelig at blive ved, for at han selv kunde blive styrket i sin Tro paa dette gode Helbred.

Og pludselig blev han helt overgiven, han lagde sine lange magre Arme om Bolettes Liv, som vilde han slet ikke give slip mere, og han lo med sin korte stakaandede Latter, saa' paa175

hende med sine store feberstraalende Øjne, der laa saa dybt allerede, randede med mørke Skygger.

>Til Jul, Bolette —.«

»Til Jul, Gerhard, hvad saa« spurgte hun hurtig og forsøgte at smile.

»Kys mig« sagde han, tak, du er sød, én Gang til, hold mig i Haanden, saadan, ogsaa du, Henning — ja du, det bliver naturligvis kun et lille, hyggeligt Stuebryllup, her oppe i Salen, uden stor Staahej, saa rejser vi straks, dér ned igen, naa, hvad siger du?»

Han lagde sig helt tilbage i Puderne, saa' bleg og anstrengt ud.

Dér ude paa Himlen sluktes alle Farver, — én for én.

Et eneste stort matgult var der nu, med en stor Stjerne lige over.

»Skal vi ikke gaa, Gerhard« spurgte Henning kærligt, trænger du ikke til Ro?»

Han bøjede sig helt ned over Broderen, der sank sammen og blev ligesom saa lille.

»Nej, bliv, bliv« kom det ganske utaalmodig^ læg jeres Arme ind under min Ryg, det støtter rart, tak du er god, tak holder I nu, I kan tage hinanden i Haanden, saa véd jeg,176

at I er her, jeg er kun ligesom en Smule træt; sover jeg, maa I blive, hører du Bolette.«

Der var længe ganske stille i Stuen, Ilden i Kaminen buldrede op om det tørre Ved, det var den eneste Lyd.

»Aa, hvor det er rart at komme hjem« sagde han ganske stille, Stemmen kom ligesom saa langt borte fra, — vi tre — kan faa det hyggeligt sammen nu, ikke sandt, det kan blive en hyggelig Tid — for os alle.«

Og der blev igen ganske stille.

»Saa, nu sover han allerede« hviskede Henning, han havde Taarer i Øjnene, han var virkelig bevæget, og han holdt meget af sin Broder.

Gusten og udtæret sank den syge helt sammen i alle sine Puder og Tæpper.

Listende kom én saa en anden af Familien ind i Sygeværelset, og de blev ganske forskrækkede over at se ham oppe, saa satte de sig stille rundt om ved Vinduerne og saa' ud i den begyndende Stjærnenat.

Maanen stod i sin Opgang lige ude over Sundet, som et rødt Horn.

Ovre i de classenske Haver lyste hurtige Blink frem mellem Træerne, det var Skibs-177

lanterneerne, der tændtes nu. Skumringen faldt mere og mere paa, voksede i den stille Stue, og der var ingen der talte.

De to, de sad dér og vaagede Time efter Time.

Eftersom Mørket mer og mer bredte sig, bøjede de sig langsomt over imod hinanden, Kind laa nu næsten ved Kind, deres Blikke søgte ud imod Himlen, hvor stille Stjernebil-leder gled frem som fjærne Taager.

Bag de hvide Puder mødtes deres Hænder som i en stille Pagt — for Livet.

De bar næsten den sovende, der støttede tungt imod deres Arme, og de nænnede ikke at vække ham.

12INDHOLD

Aftentur.....*

De døde Konger.....27

Postvognen, der væltede.....45

De unge og de gamle.....	71
En By, der vaagner.....	101
Generalinde Scherning.....	121
Over Buegangene.....	135
Det unge Hjærte.....	151
To Brødre.....	161

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/hyggetider/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-hyggetider>.

Filen skapad 2018-12-17 14:31:44.182098